

Den sundheds- politiske puls

2025

Sundhedspolitik i en brydningstid

Sundhedsreform, kræftplan, kronikerpakker og Novo-overskrifter, alt sammen til baggrundsmusik fra valgtrommer. De seneste 12 måneder har budt på store, ja nogen vil sige historiske, ændringer af vores sundhedsvæsen. Men er danskerne egentlig stadig optaget af sundhed? Eller har raketindkøb og global usikkerhed fortrængt de mere jordnære bekymringer?

For anden gang giver vi mikrofonen til danskerne. Vi tager pulsen på deres holdninger, meninger og prioriteter på sundhedsområdet.

Vi gør det for at styrke den offentlige samtale på sundhedsområdet. Og fordi vi tror på, at beslutninger bliver klogere, når de træffes på baggrund af reel viden og indsigt. Ikke mindst, hvis man vil være relevant og gøre sin stemme gældende i debatten.

Og danskernes svar er tydeligt. Sundhed er fortsat den vigtigste politiske dagsorden – både nationalt og lokalt. Vi håber du vil dykke med os ned i resultaterne af Den Sundhedspolitiske Puls 2025, også i en brydningstid.

Rigtig god læselyst.

Merete Arentoft
Managing Director & Partner, Advice

Indhold:

04	Fremhævede resultater
06	Kapitel 1: Fokus på kommunal- og regionalvalg
12	Kapitel 2: Sundhed som politisk kampplads
21	Kapitel 3: Sundhedspolitiske dilemmaer og prioriteter
33	Kapitel 4: Tryghed og fremtidsudsigter
41	Metode og data: Sådan har vi gjort

Fremhævede resultater

1

Sundhed taber terræn, men er selv i en opbrudstid det vigtigste politiske emne for danskerne.

2

Borgere i Region Sjælland oplever kvaliteten af sundhedstilbud som signifikant ringere og er signifikant mindre trygge i tilfælde af alvorlig sygdom, sammenlignet med borgere i Region Hovedstaden.

Hvad betyder det for Region Østjylland?

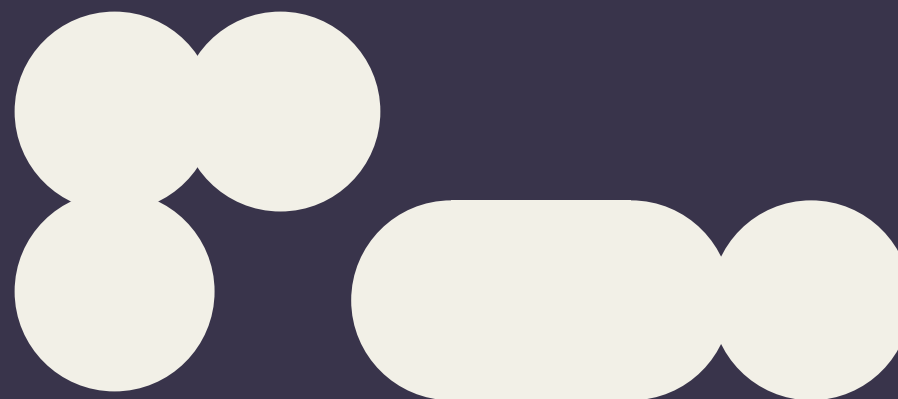
3

Kun halvdelen af danskerne mener, at regionalpolitikere har betydning for deres sundhed.

4

6 ud af 10 bakker op om strammere regler for snus (nikotinposer), hvilket gør det til det produkt danskerne helst vil stramme reglerne for.

Fokus på kommunal- og regionalvalg

Fokus på kommunal- og regionalvalg

Sundhedsreformen er den største omkalfatring af det danske sundhedssystem siden kommunalreformen i 2007. Nye linjer er trukket på Danmarkskortet – nære sundhedstilbud får en saltvandsindsprøjtning. Og patienterne skal lære om de hører til Sundhedsråd Hovedstaden Syd og Vest, Hovedstaden Nord eller Nordsjælland.

Men én ting er en ny administrativ struktur. Noget helt andet er oplevelsen af den forskel politikerne gør i lokalområdet og i hverdagen. Den Sundhedspolitiske Puls viser, at kun 4 ud af 10 danskere mener, at deres kommunalpolitikere har betydning for deres sundhed. Alligevel topper sundheds- og ældreområdet danskernes prioriteter når de sætter krydset til kommunalvalget. Vil man som lokalkandidat slå igennem, er det et godt sted at starte.

Den helt store joker i dette valg er naturligvis Region Østdanmark, og denne analyse viser, at der er stor forskel i den kvalitet borgere i Region Hovedstaden og Region Sjælland oplever. Spørgsmålet er, om regionens nyslåede politikere kan løfte arven, eller om Region Østdanmark ender som en blød mellemvare.

Danskernes stemmer til kommunalvalget formes af hverdagslivet

Ældrepleje, sundhed og forebyggelse er de vigtigste dagsordener

1 ud af 3 danskere har enten *ældrepleje* (36 %) eller *sundhed og forebyggelse* (35 %) blandt deres tre vigtigste dagsordener til det kommende kommunalvalg. Det hænger sammen med, hvad vi ved om politiske præferencer nationalt.

De ældre går meget op i ældrepleje, andre grupper prioriterer bredere

64 % af danskere over 60 år har ældreplejen blandt deres tre vigtigste dagsordener, hvorfor denne gruppe trækker emnet mod toppen i rangeringen af mærkesager. Modsat er de 18-30 årige mere fokuseret på *klimaindsatser* (20 %) og *kollektiv trafik* (14 %) end gennemsnittet, ligesom de 31-44 årige er mere orienteret mod *børneinstitutioner* (22 %) og *folkeskoler* (33 %). Som lokalpolitisk kandidat tyder det på, at det er det helt nære møde med velfærdsstaten, der er afgørende for vælgerne.

Region Sjælland fremhæver institutioner, Region Hovedstaden fremhæver klima, og Region Syddanmark fremhæver ældrepleje

I Region Sjælland er *børnehaver, vuggestuer og dagpleje* (21 %) det fjerdevigtigste emne, Region Hovedstadens borgere er dem der er mest optaget af *klimaindsatser* (19 %), og i Region Syddanmark er flere optaget af *ældrepleje* (41 %) end i nogen anden region. Forskellene er ikke enorme, men det tegner et billede af regionale præferencer i alle dele af landet.

Hvad er de vigtigste emner for dig til kommunalvalget 18. november?
(Vælg op til 3 emner)

Klare ideologiske forskelle – også i lokalpolitik

Store forskelle inden for næsten alle politikområder

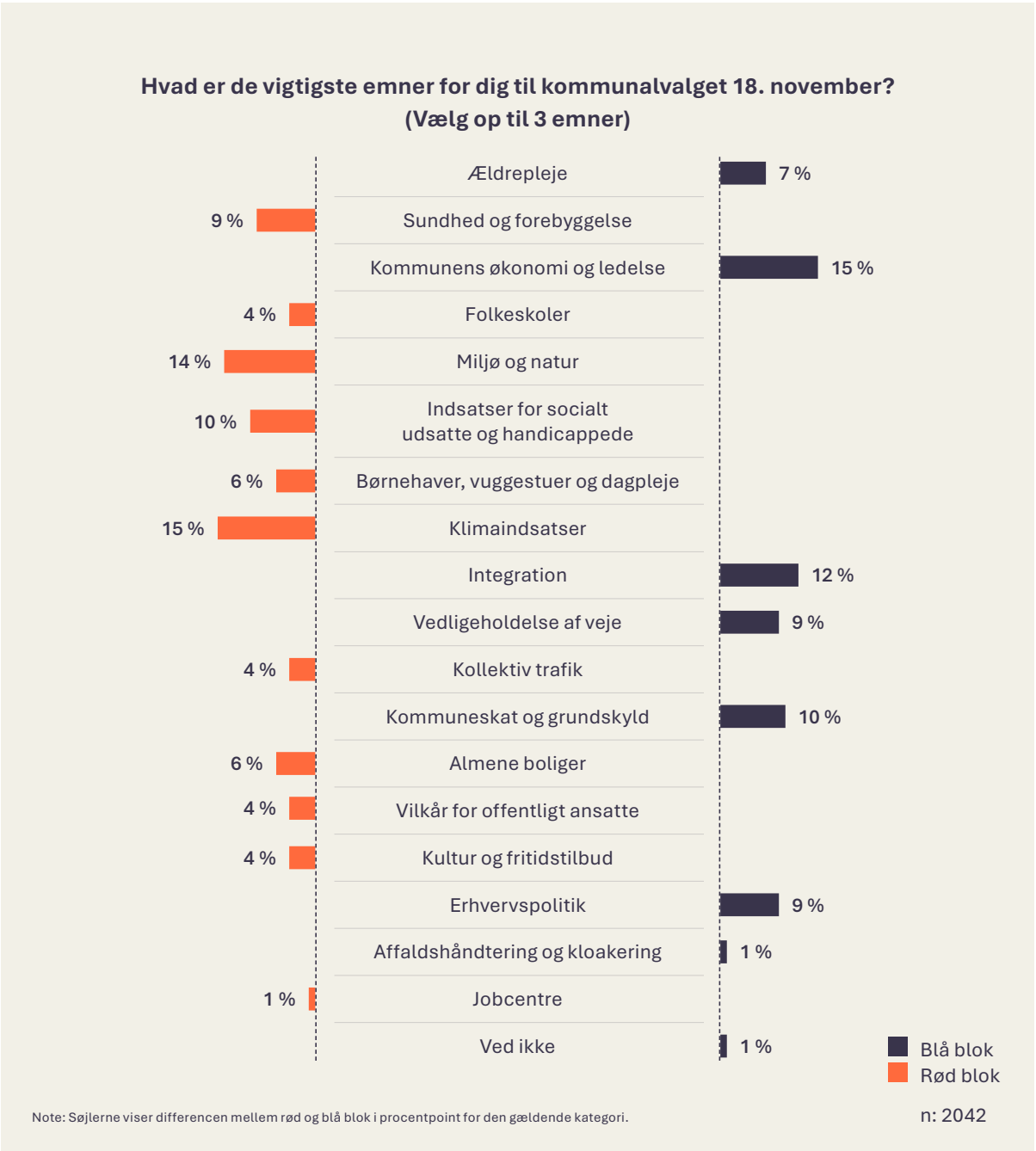
Selvom lokalpolitik er kendt for at være præget af pragmatisk opgaveløsning og brede kompromisser, kan de ideologiske præferencer læses meget tydeligt i tallene. F.eks. er der hele 15 % flere blå end røde, der er optaget af *kommunens økonomi og ledelse*, mens der er 15 % flere røde der er optaget af *klimaindsatser*. Som kandidat til byrådet er det værd at have i mente, at nok er lokalpolitik tit kompromissøgende, men det er ikke ensbetydende med, at vælgerne er det.

Kun meget få områder vægtes lige højt

Det er kun meget få områder, som blå og røde prioriterer lige højt: *jobcentre* og *affaldshåndtering og kloakering*. Og det er generelt lavt prioriteret i begge lejre.

Alder en vigtig faktor

Der er en klar overvægt af personer 60+ hos de borgerlige vælgere. Derfor er en del af den ideologiske forskel også drevet af alder, dog er det ikke den enkeltstående forklaring.

Mærkbare regionale forskelle i oplevet kvalitet af sundhedstilbud

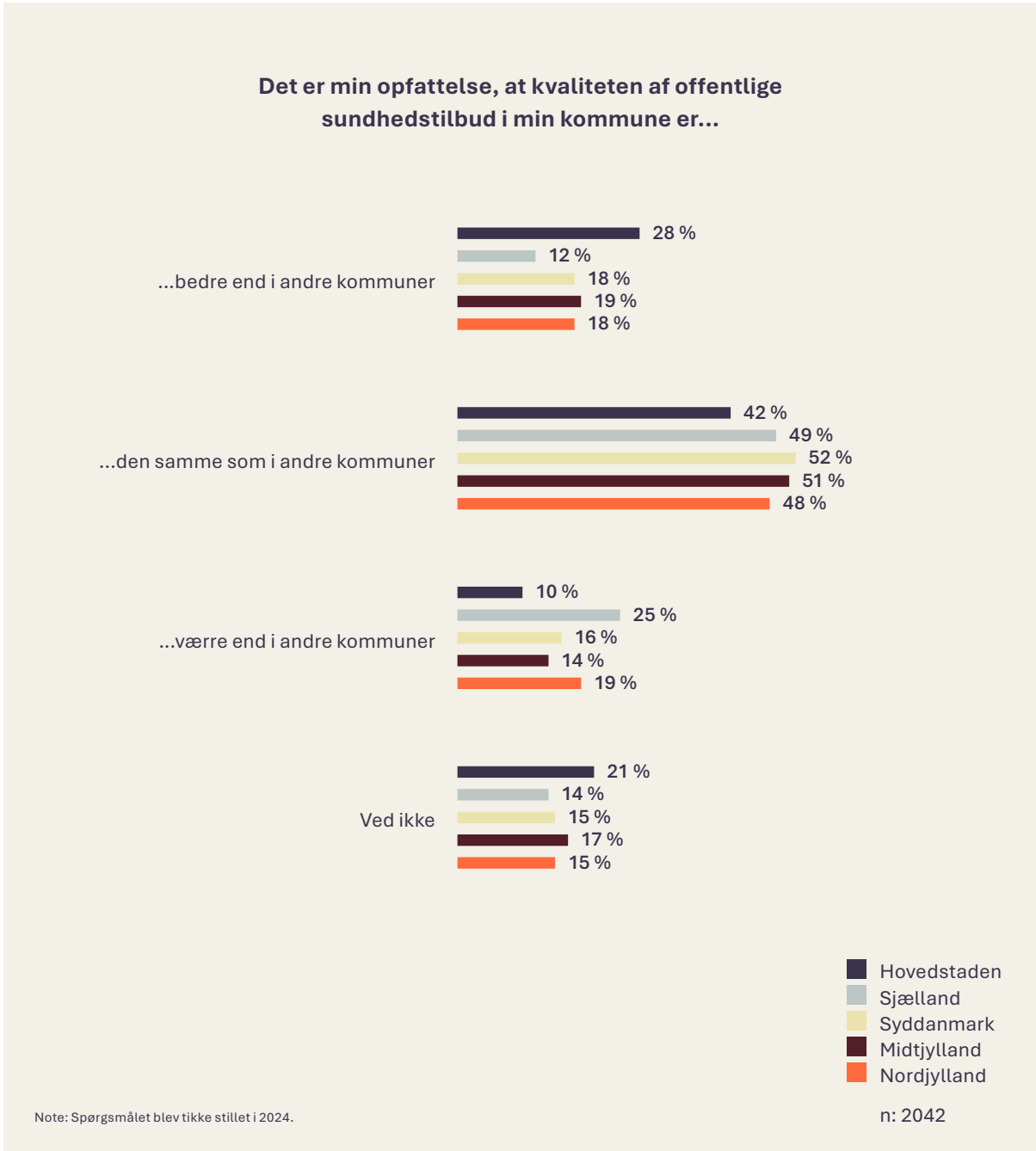
Knap halvdelen af danskerne mener, at kvaliteten i deres kommune er den samme som i andre kommuner

Knap hver anden dansker (48 %) opfatter kvaliteten af de offentlige sundhedstilbud i deres kommune som værende tilsvarende andre kommuner. 1 ud af 5 danskere opfatter kvaliteten som værende bedre, og udgør dermed et lille overtal, sammenlignet med dem, der opfatter kvaliteten som værende værre (15 %).

Hver fjerde borger i Region Sjælland opfatter kvaliteten af de offentlige sundhedstilbud som værre end andre steder

Det er først og fremmest danskere i Region Hovedstaden (28 %), der opfatter kvaliteten af offentlige sundhedstilbud som værende lidt eller meget bedre i deres kommune.

I Region Sjælland er det omvendte tilfældet, for her opfatter hver fjerde borger, at kvaliteten af sundhedstilbud i deres kommune er lidt eller meget værre end i andre kommuner. Det er hele 10 procentpoint mere end gennemsnittet, og 15 procentpoint mere end i Region Hovedstaden. Implikationerne af dette for den kommende Region Østdanmark er ikke til at overse.

Folketingspolitikeres beslutninger vurderes til at have størst indflydelse på sundheden

Kun hver anden dansker mener, at regionalpolitikeres beslutninger har betydning for deres sundhed

64 % af danskerne vurderer, at folketingspolitikere har betydning for dem selv og deres sundhed, 50 % vurderer, at regionalpolitikere har betydning, mens 40 % vurderer, at kommunalpolitikere har betydning. At kun halvdelen af danskerne mener, at regionalpolitikere har betydning for deres sundhed, er bemærkelsesværdigt, taget i betragtning, at de er forvalterne af en størstedelen af sundhedsvæsenet.

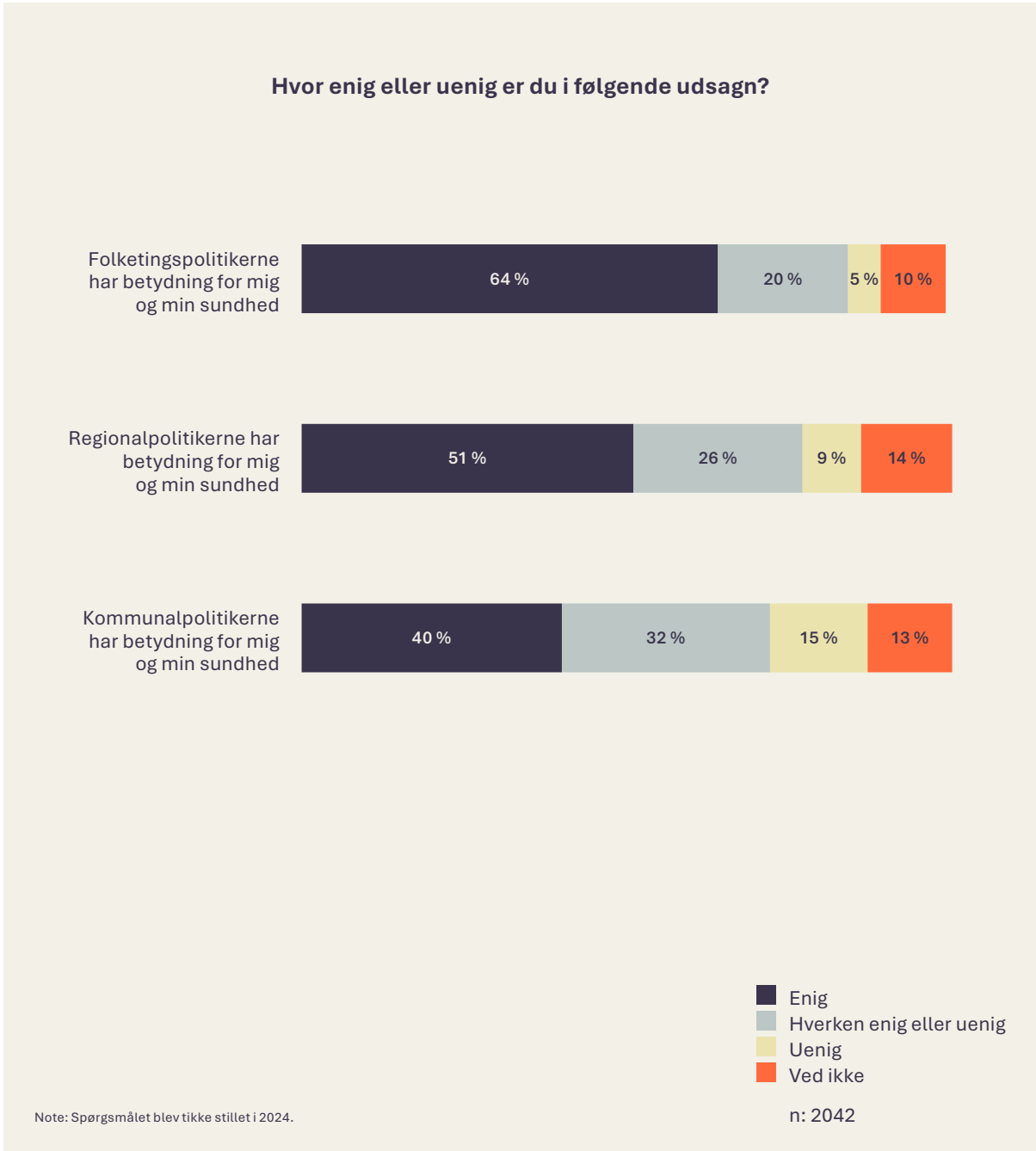
De ældste og de røde vælgere tillægger politikere mere betydning

Sammenlignet med den øvrige befolkning, tillægger danskerne over 60 år både kommunal- (46 %), regional- (59 %) og folketingspolitikere (70 %) større betydning for dem selv og deres sundhed.

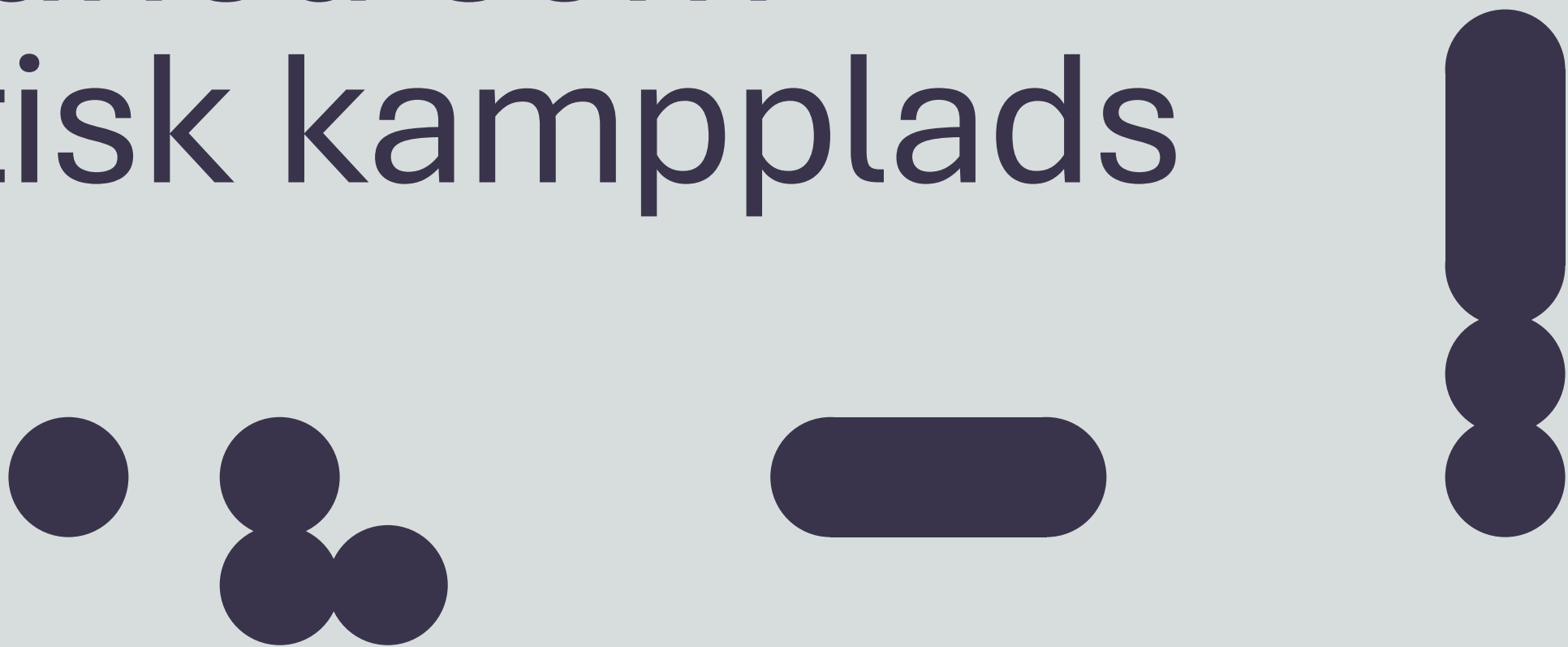
Den samme tendens gør sig gældende hos de røde vælgere. 48 % vurderer, at kommunalpolitikere har betydning, 62 % vurderer, at regionalpolitikere har betydning, mens 71 % vurderer, at folketingspolitikere har betydning for dem selv og deres sundhed.

Danskere med en videregående uddannelse har større tiltro til folketingspolitikeres indflydelse

Næsten 3 ud af 4 danskere (74 %), der har taget en videregående uddannelse, mener, at folketingspolitikere har betydning for dem selv og deres sundhed. For danskere uden en videregående uddannelse er andelen blot 58 %.

Sundhed som politisk kampplads

Sundhed som politisk kampplads

Sundhed topper igen og igen danskernes prioriteter når de sætter kurs mod stemmeboksen. Og det sidste år har politikerne ikke sparet på markante udmeldinger og investeringer på sundhedsområdet. Som politisk slagmark er dagsordenen næsten kun overgået af pensionsområdet. Men spørgsmålet er, om milliarderne og de store ord har sat sig spor i befolkningen.

Der er ikke nogen vej udenom, at sundhed har tabt terræn relativt til andre, mere globale dagsordener som forsvar, EU og integration. Dog fastholdes førstepladsen, som det område flest danskere prioriterer højt.

På trods af dette, ved mere end hver anden dansker ikke, hvilket parti der er bedst til at håndtere sundhedsområdet. Det efterlader en åben dør og en klar invitation til de partier, der tør skrue op for volumen og tage ejerskab på den vigtigste dagsorden af dem alle.

Sundhedsområdet topper stadig den politiske dagsorden

Over halvdelen af danskerne angiver sundhed som topprioritet

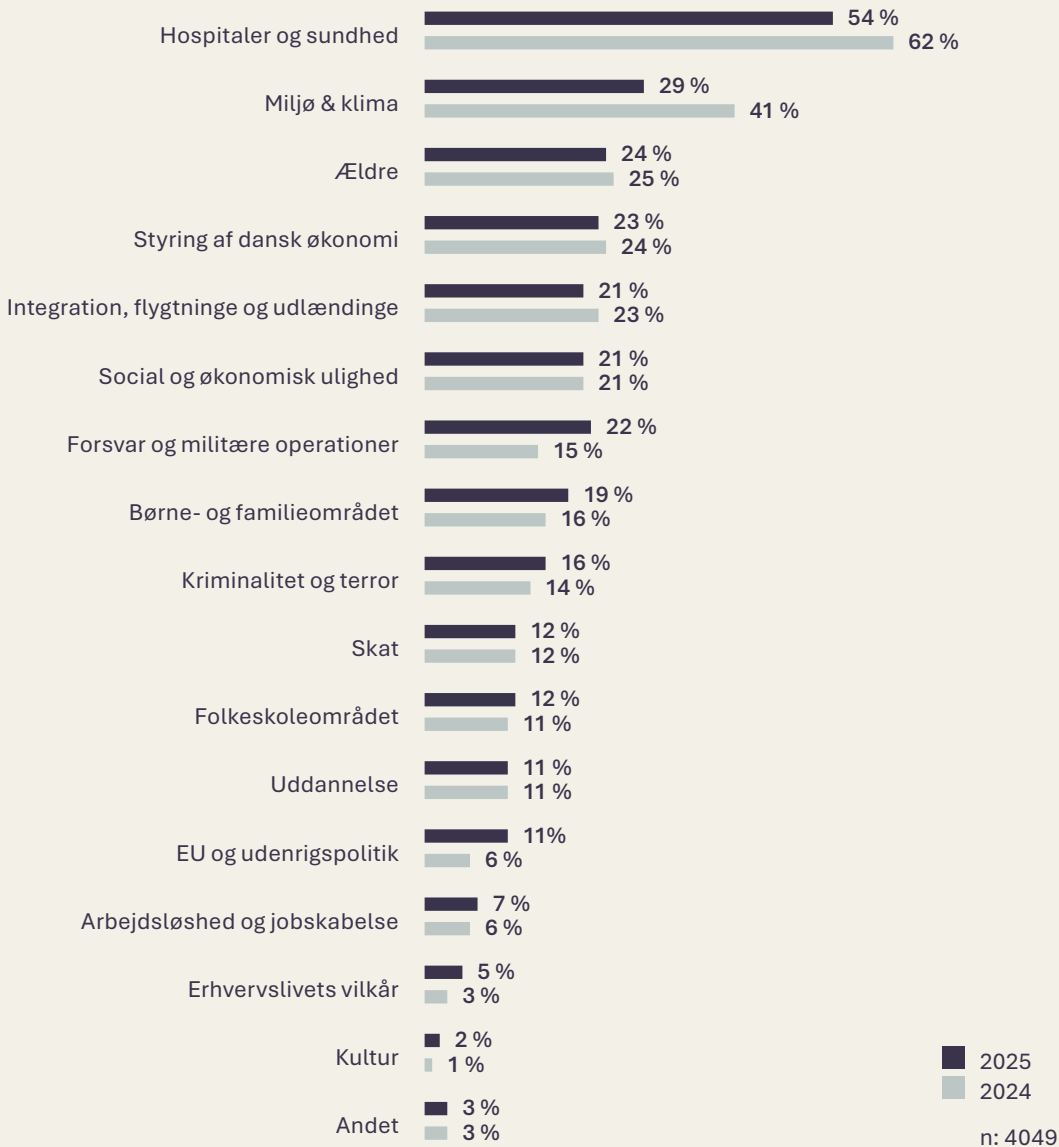
54 % af danskerne har *hospitaller og sundhed* blandt deres tre vigtigste politiske dagsordener, hvilket er et fald sammenlignet med 2024. I 2024 var de to vigtigste dagsordner også *hospitaller og sundhed* samt *miljø og klima*, men begge er gået markant tilbage – med hhv. 8 og 12 procentpoint. Her er emner som *forsvar og militære operationer* (7 procentpoint) samt *EU og udenrigspolitik* (5 procentpoint) gået mest frem i perioden. Også *børne- og familieområdet* er gået frem (3 procentpoint).

På tværs af alle vælgergrupper ligger hospitaller og sundhed i top

Både hos de røde (54 %) og de blå (49 %) vælgere topper sundhedsområdet, men på tværs af de blå partier er der væsentlige forskelle. Blot 39 % af Moderaternes vælgere placerer *hospitaller og sundhed* blandt deres tre vigtigste politiske dagsordener. For Dansk Folkepartis vælgere er andelen 61 %. Hos de røde vælgere indtager *miljø og klima* en suveræn andenplads med 43 %, mens *integration, flygtninge og udlændinge* er på andenpladsen hos de blå med 34 %.

Dertil forekommer en aldersforskel. Sundhed er vigtigst for alle aldersgrupper, men kun 48 % af de 18-30 årige danskere har sundhedsområdet blandt deres tre vigtigste politiske områder, mens 59 % af danskerne over 60 år placerer sundhedsområdet i deres top 3.

Hvad synes du, er de 3 vigtigste områder, politikerne skal tage sig af?

Sundhedsområdet har fortsat stor betydning for danskernes stemme

Sundhed former stadig stemmevalg

På linje med resultaterne fra 2024, siger mere end 6 ud af 10, at sundhed er vigtigt for deres stemmeafgivelse i dette års måling*. Igen i år, er det også forsvindende få, der svarer, at det har ringe eller ingen betydning (6 %)**. Det er bemærkelsesværdigt, taget i betragtning, at sundhed er dykket som politisk prioritet relativt set.

Kvinder til venstre for midten er ‘sundhedsvælgeren anno 2025’

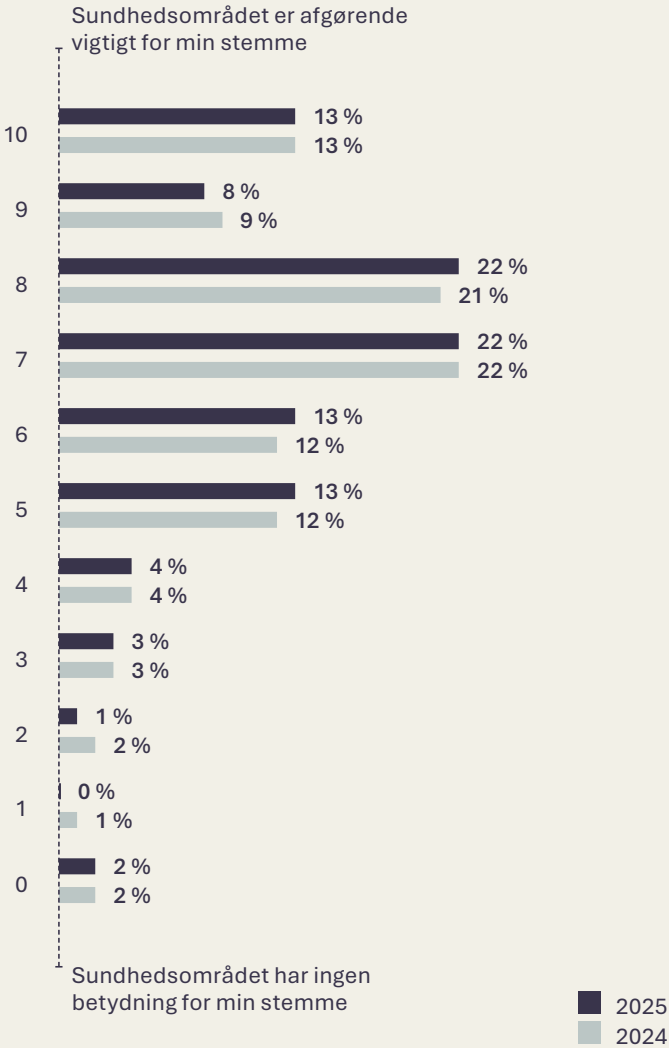
Kvinder (71 %) er mere tilbøjelige til at svare, at sundhed er vigtigt for deres stemme end mænd (57 %), og 16 % af kvinder scorer sundhed 10 ud af 10 i vigtighed. Det gælder 9 % af mænd.

Vigtigt for mange, men mere for røde vælgere

Der er større sandsynlighed for, at man synes sundhed er vigtigt, hvis man stemmer på et af de røde partier (70 %) sammenlignet med de blå (56 %), og det parti, hvor flest scorer sundhed 10 ud af 10 i betydning er Alternativet.

*Vigtig er her afgrænset som 7-10 på en 10-trinsskala.
**Ringe eller ingen betydning er her afgrænset som 0-3 på en 10-trinsskala.

Hvis der var folketingsvalg i morgen, hvor vigtigt er sundhedsområdet så for dig og din stemme på en skala fra 1-10?

Intet parti har klart ejerskab på sundhedsområdet

Danskerne associerer ikke ét parti med sundhedsområdet

Mere end hver anden dansker (51 %) ved ikke hvilket parti, de synes gør det bedst på sundhedsområdet.

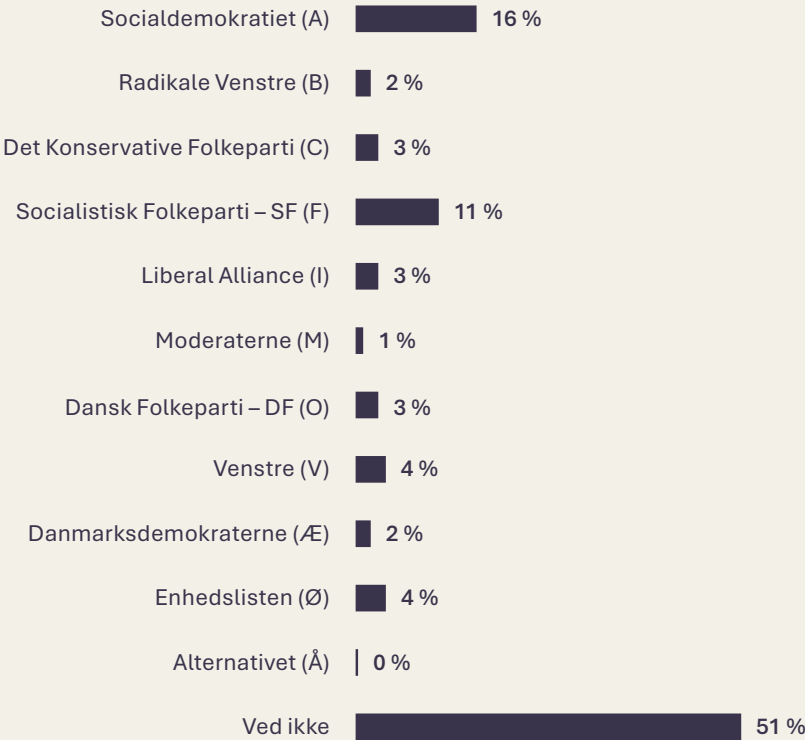
Det er først og fremmest de yngste, der er i tvivl, for hele 58 % af de 18-30 årige danskere har tilkendegivet *'ved ikke'*. Omvendt er andelen af danskere over 60 år, der har tilkendegivet *'ved ikke'* 42 %.

Socialdemokratiet og SF er foran

På trods af den store usikkerhed omkring sundhedsområdet har Socialdemokratiet (16 %) og SF (11 %) en klar politisk føring. Socialdemokratiet og SF har nemlig hhv. fire og tre gange så stor tilslutning som de partier med tredjestørste tilknytning (Venstre og Enhedslisten).

Det skyldes nok, at der er flest danskere, der ville stemme på netop disse to partier, og der er en klar sammenhæng mellem det parti, man stemmer, og hvem man mener er bedst til at håndtere sundhedsområdet. Dog er det kun 63 % af S-vælgere og 55 % af SF-vælgere, der peger på eget parti, som dem der håndterer området bedst.

Hvilket politisk parti, oplever du, er bedst til at håndtere følgende områder? Sundhedsområdet

Note: Spørgsmålet blev ikke stillet i 2024.

Dansk Folkeparti har fat i ældreområdet

DF er bedst til at håndtere ældreområdet

16 % af danskerne svarer, at DF er bedst til at håndtere ældreområdet, hvilket er højest af alle partier. Igen er Socialdemokratiet (13 %) og SF (9 %) også væsentligt foran mange andre partier, men ligesom på sundhedsområdet, flugter det i højere grad med deres opbakning i befolkningen sammenlignet med DF.

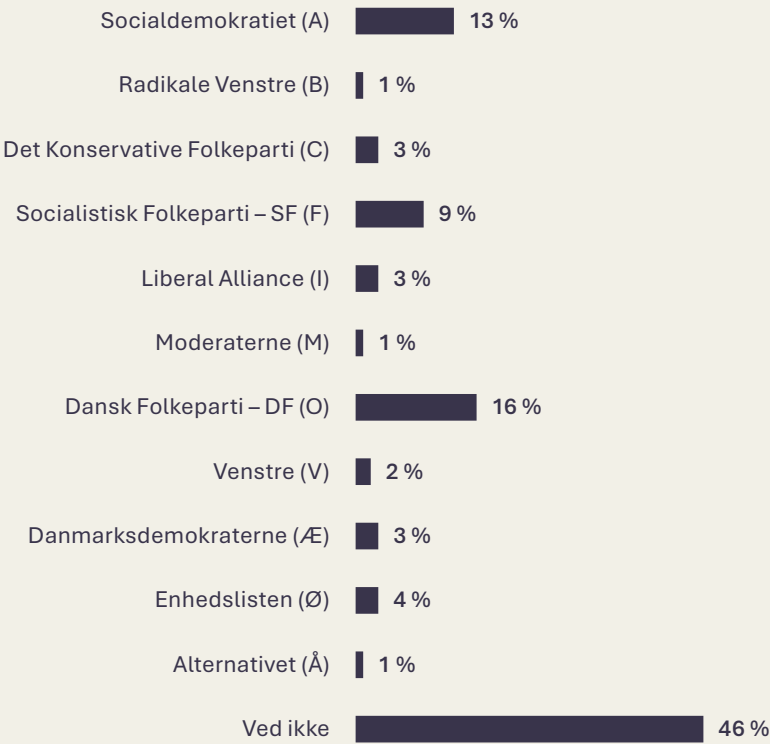
Der er stadig plads til andre partier på ældreområdet

Næsten hver anden dansker (46 %) ved ikke hvilket parti, de synes gør det bedst på ældreområdet. Igen er det først og fremmest de yngste, der er i tvivl. 55 % af de 18-30 årige danskere har tilkendegivet 'ved ikke', mens andelen af danskere over 60 år, der har tilkendegivet 'ved ikke', "blot" er 39 %.

Blå vælgere er mere usikre end røde vælgere

Det er først og fremmest den gruppe vælgere, der ikke stemmer, der er usikre på, hvilket parti, der bedst håndterer ældreområdet. Hele 77 % af dem er i tvivl. Til sammenligning er det næsten 4 ud af 10 blå vælgere (38 %), der er i tvivl, mens knap hver tredje røde vælger (32 %) er i tvivl.

Hvilket politisk parti, oplever du, er bedst til at håndtere følgende områder? Ældreområdet

Kræft og psykiatri er de vigtigste sygdomsområder for danskerne

Kræftområdet og psykiatrien er vigtigst

Inden for sygdomsområder udgør *kræftsygdomme* (61 %) og *psykiske og mentale lidelser* (57 %) danskernes hovedprioriteter. Omvendt har kun 2 % af danskerne enten hud- eller seks sygdomme blandt deres tre vigtigste sygdomsområder.

Store ændringer mellem sygdomsområder

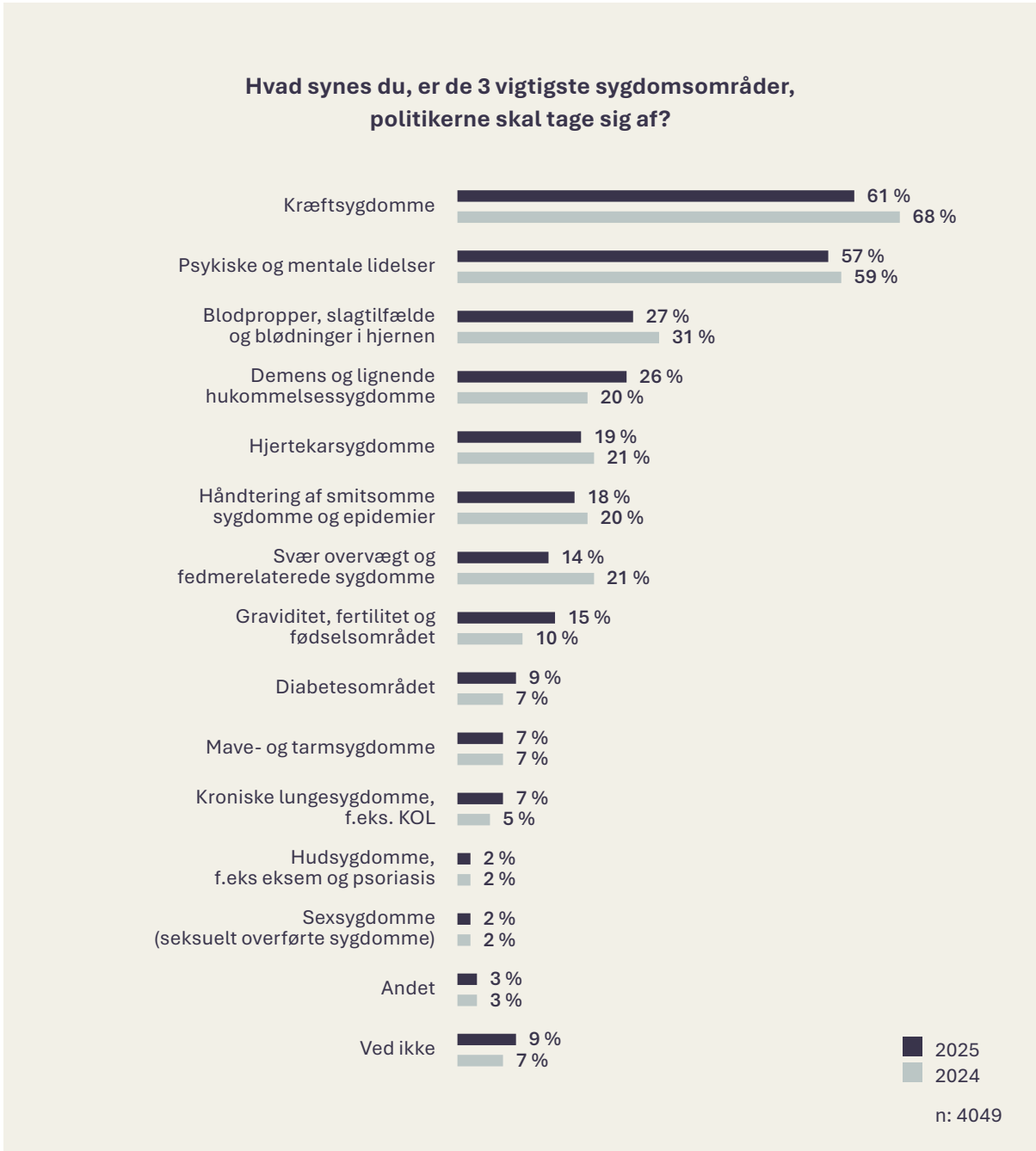
Men siden 2024 er *kræftsygdomme* og *svær overvægt og fedme* faldet med 7 procentpoint, mens *blodpropper, slagtilfælde og blødninger i hjernen* er faldet med 4 procentpoint. Til gengæld er *demens og lignende hukommelsessygdomme* vokset med 6 procentpoint, og dermed gået fra en 7. plads til en 4. plads, mens *graviditet, fertilitet og fødselsområdet* er vokset med 5 procentpoint.

Danskerne prioriterer forskelligt på tværs af alder

18-30 årige danskere prioriterer *psykiske og mentale lidelser* højere (63 %) end *kræftsygdomme* (56 %), mens danskere over 60 år prioriterer *kræftsygdomme* højere (66 %) end *psykiske og mentale lidelser* (43 %).

Livssituation hænger sammen med prioritering af fødselsområdet

I aldersgrupperne 18-30 år og 31-44 år har hhv. 31 % og 23 % *graviditet, fertilitet og fødselsområdet* i top tre, mens det gælder for 6 % af danskere over 44 år.

Danskere vil have kortere ventetider og flere sengepladser i psykiatrien

Ventetider og mistrivsel topper listen

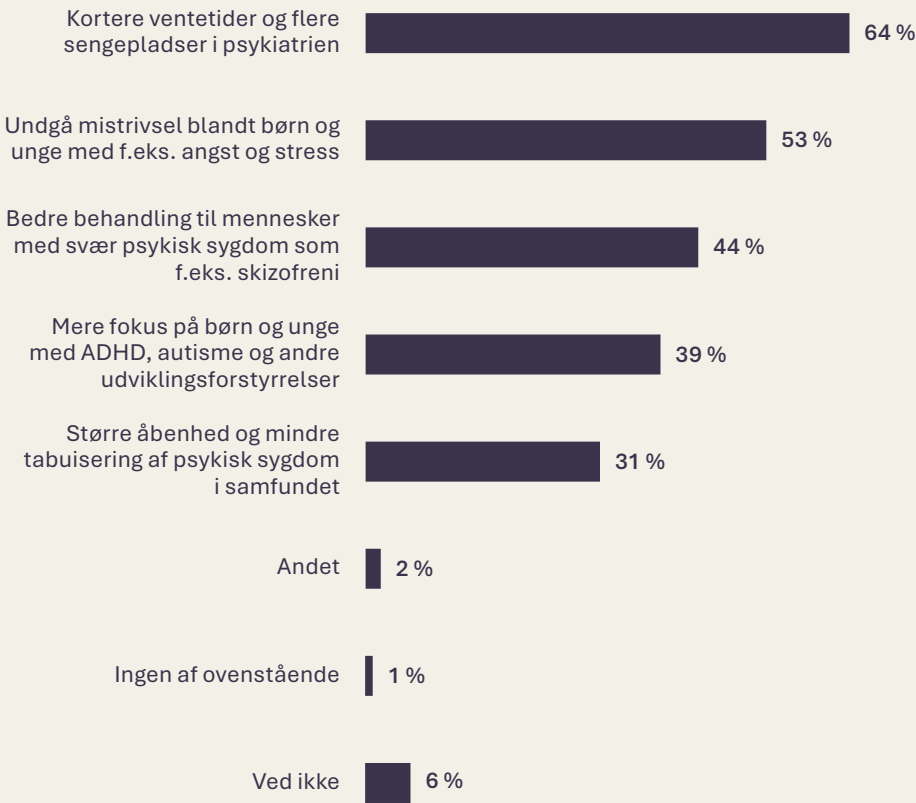
64 % svarer *kortere ventetider og flere sengepladser i psykiatrien*, som et af de vigtigste emner at fokusere på. Det er lidt flere kvinder (69 %), røde vælgere (69 %) og dem over 44 år (68 %), der vil have skærpet fokus på kortere ventetider og flere sengepladser.

53 % svarer *undgå mistrivsel blandt børn og unge*, som et af de vigtigste emner at fokusere på, men det gælder lidt færre af dem over 60 år, hvor 45 % udpeger det som fokusområde.

Åbenhed og tabuisering fylder i Region Syddanmark og Region Sjælland

Selvom kategorien *større åbenhed og mindre tabuisering af psykisk sygdom i samfundet* har mindst tilslutning, mener næsten hver tredje dansker (31 %), at psykiatrien skal have fokus på åbenhed og tabuisering. I Region Syddanmark (35 %) og Region Sjælland (34 %) er efterspørgslen størst.

Hvilke af nedenstående muligheder mener du, det er vigtigst at fokusere på inden for området Psykiske og mentale lidelser?
(Vælg op til 3 muligheder)

Note: Spørgsmålet blev ikke stillet i 2024.

n: 2042

Ansættelse og fastholdelse af sundhedspersonale er stadig vigtigste for danskerne

Næsten hver tredje dansker mener, at ansættelse og fastholdelse af sundhedspersonale er vigtigst

31 % af danskerne mener, at ansættelse og fastholdelse af personale er det vigtigste fokusområde i sundhedsvæsenet. Flere danskere i Region Hovedstaden (36 %) prioriterer imidlertid ansættelse og fastholdelse af sundhedspersonale end danskere i Region Sjælland (28 %). Kortere ventetid til aftalte behandlinger (17 %) og bedre adgang til praktiserende læge (13 %) er, ifølge danskerne, det andet og tredje vigtigste fokusområde.

I Region Sjælland har man fokus på sundhedens tilgængelighed

I Region Sjælland (18 %) har en dobbelt så stor andel som i Region Hovedstaden (9 %), sikre bedre adgang til praktiserende læge, som vigtigste fokusområde, ligesom flere i Region Sjælland (9 %) vægter mindske geografisk ulighed i sundhed højest sammenlignet med Region Hovedstaden (5 %).

Begrænset udvikling i fokusområder fra 2024 til 2025

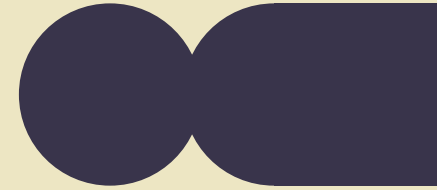
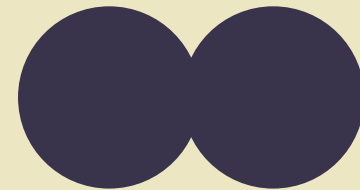
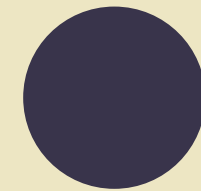
Danskernes ønsker til fokusområder i 2025 ligner i store træk dem fra sidste år. Dog er der en stigning i andelen, der svarer bedre adgang til praktiserende læge (+3 procentpoint), mens fremme forebyggelse af sygdom er faldet med 4 procentpoint.

Nedenfor ser du en række mulige fokusområder i sundhedsvæsenet. Hvad, synes du, er det vigtigste område, politikerne bør fokusere på?

n: 4049

Sundhedspolitiske dilemmaer og prioriteter

Sundhedspolitiske dilemmaer og prioriteter

Selvom det evigt voksende økonomiske råderum kan give indtryk af det modsatte, er der ikke ubegrænsede ressourcer i det offentlige. Særligt er menneskelige ressourcer en mangelvare i sundhedsvæsenet. Derfor er hårde prioriteter uundgåelige. Skal vi satse mere på vaccination af befolkningen? Og er danskerne villige til at prioritere mellem patienter?

Disse, og mange flere dilemmaer har vi sat danskerne overfor. Mange gange også med et tydeligt budskab om, at prioriterer vi én ting, vælger man noget andet fra.

Det er en del af de samme dilemmaer vores folkevalgte sidder over for, både i landets byrådsale og på regionsgårdene. Her vejes hver indsats på en guldvægt: skaber det mere sundhed, er det en nødvendig investering, og er det efterspurgt af mit bagland og mine vælgere?

Størst opbakning til at begrænse snus

6 ud af 10 mener at nikotinposer bør underlægges strammere regler

Blandt sundhedsskadelige produkter har danskere mest fokus på, at nikotin-produkter som *nikotinposer (snus)* (60 %), *cigaretter* (57 %) samt *vapes og e-cigaretter* (45 %) bør underlægges strammere regler. 12 % af danskere mener ikke reglerne bør strammes, og de blå vælgere er lidt mere tilbøjelige til ikke at efterspørge strammere regler (13 %) end de røde (8 %).

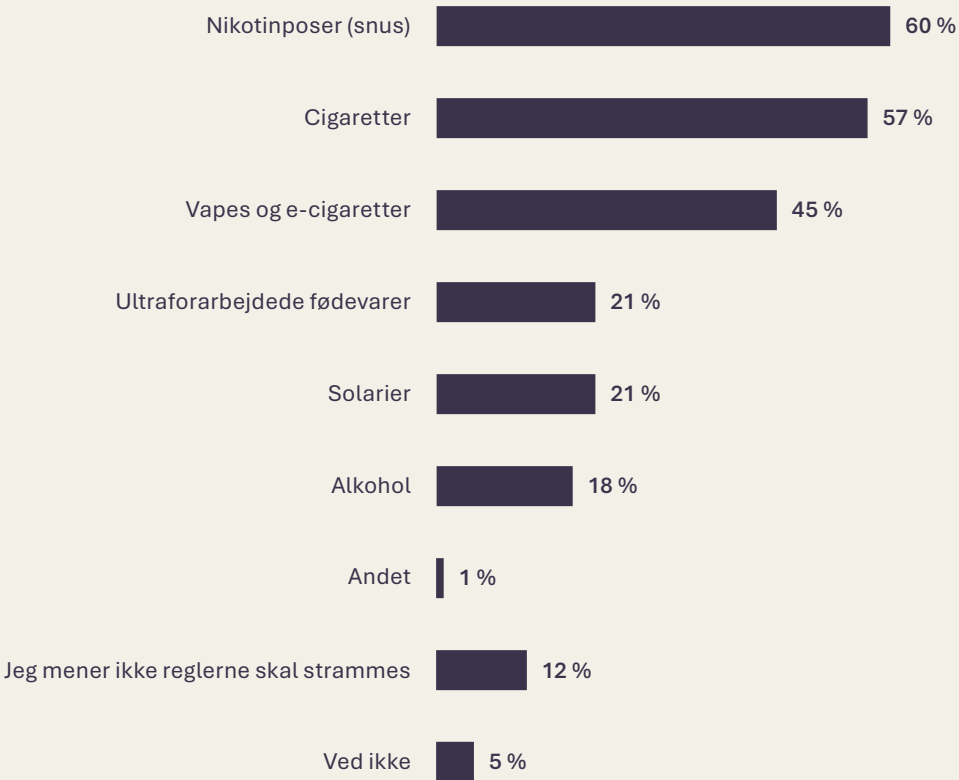
De unge er skeptiske over for solarier og de ældre over for snus

Blandt de 18-30-årige ses et større ønske om strammere regler for *solarier* (29 %) sammenlignet med dem over 60 (20 %). Omvendt mener 64 % af de 60+ årige, at reglerne for *nikotinposer (snus)* skal strammes, imod 56 % af dem, der er 18-30 år.

Hver femte dansker og hver fjerde akademiker mener at ultraforarbejdede fødevarer skal reguleres mere

Det er først og fremmest danskere fra Region Hovedstaden (25 %), danskere over 60 år (25 %) og danskere med en mellem-lang (29 %) eller lang videregående uddannelse (27 %) , som ønsker strammere regler for ultraforarbejdede fødevarer.

Der findes i dag regler og afgifter for sundhedsskadelige produkter. Hvilke af følgende produkter mener du, der skal laves højere afgifter eller strammere regler for?

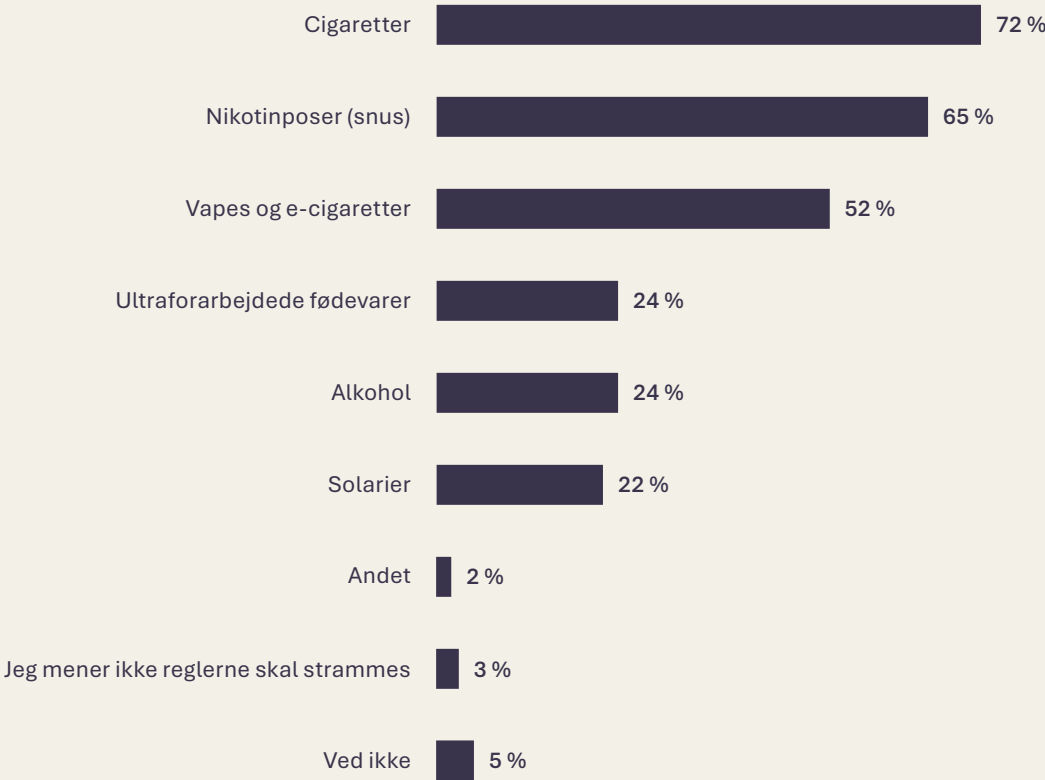
Note: Spørgsmålet blev ikke stillet i 2024.

Dem der prioriterer forebyggelse, mener det er regler for smøger, der skal strammes

Cigaretter indtager førstepladsen over snus, for dem der prioriterer forebyggelse

Ser vi kun på de ca. 8 % af danskerne, der har svaret, at forebyggelse er topprioritet, er billedet et andet. Her er det ikke snus, men cigaretter, der ønskes strammere regler for. Det kan være udtryk for, at den gruppe er veloplyste om den meget store byrde smøger medfører. For at sætte det i kontekst anslår Sundhedsstyrelsen, at ca. hver tredje dødsfald i Danmark skyldes rygning.

Der findes i dag regler og afgifter for sundhedsskadelige produkter. Hvilke af følgende produkter mener du, der skal laves højere afgifter eller strammere regler for?
(Blandt dem, der prioriterer forebyggelse)

Note: Spørgsmålet blev tikke stillet i 2024.

n: 160

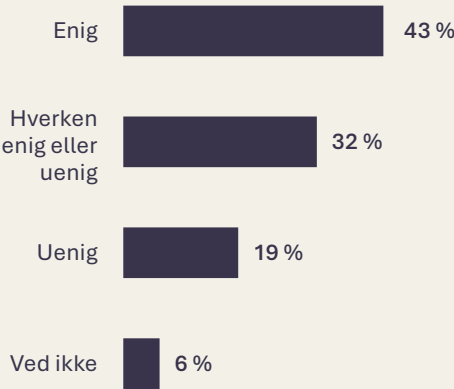
4 ud af 10 bakker op om øget fertilitetshjælp og kun 2 ud af 10 er imod

Lidt mere end 4 ud af 10 danskere går ind for mere offentlig fertilitetshjælp
43 % af danskere er enige i, at det offentlige bør hjælpe borgere, der ønsker at få børn, mens 19 % er uenige. Det er i højere grad kvinder (48 %) end mænd (38 %), der driver dette.

Stor aldersskel i ønsker til offentlig fertilitetshjælp
57 % af danskere under 30 år er for mere offentlig fertilitetshjælp, hvilket er gruppen med størst opbakning. Til sammenligning er 31 % af danskere over 60 år enige i samme.

Røde vælgere mere positive end blå
47 % af røde vælgere er enige i, at det offentlige i højere grad skal hjælpe borgere med at få børn. Andelen er 39 % for blå vælgere. Det kan både være et udtryk for mindre entusiasme for fertilitetshjælp og et udtryk for mindre entusiasme for offentligt forbrug.

Det offentlige bør i højere grad hjælpe borgere, der ønsker at få børn – både dem, der endnu ikke har børn og dem der ønsker flere

n: 2042

Note: Spørgsmålet blev tikke stillet i 2024.

4 ud af 10 danskere er klar til at prioritere mellem patienter og kun hver fjerde er imod

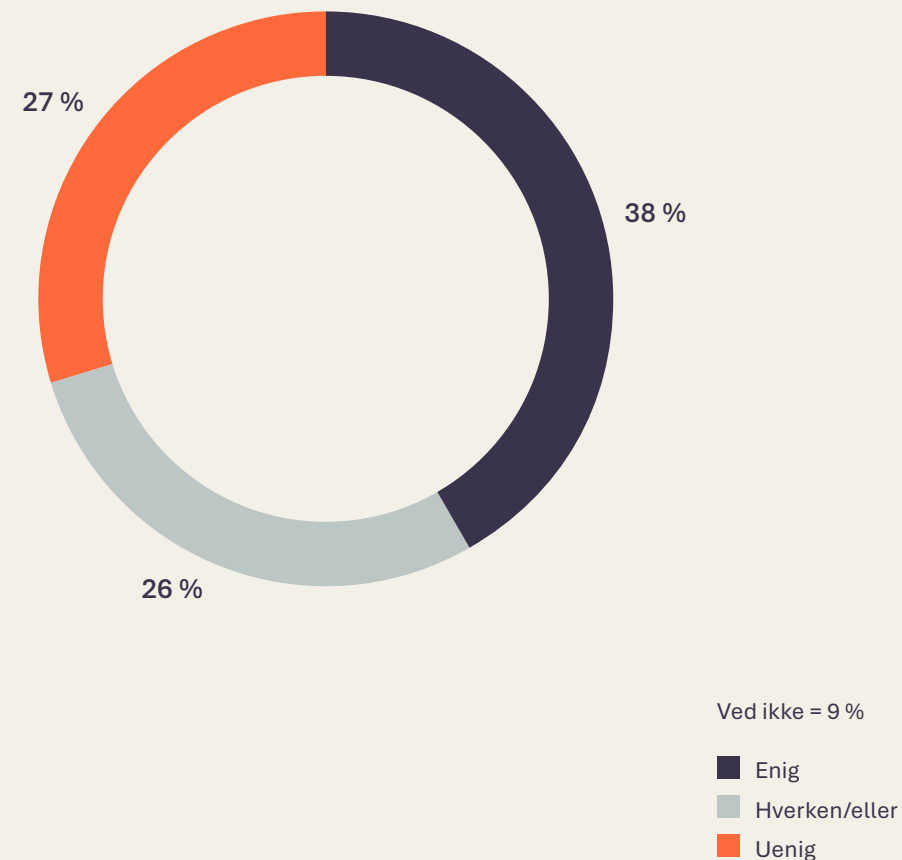
Mærkbart flere er klar til at prioritere mellem patienter

4 ud af 10 danskere (38 %) er enige i, at læger skal prioritere patienter alt efter sandsynligheden for, om de får det bedre af en behandling. Det er 11 procentpoint flere end andelen, der er uenige (27 %). Denne indsigt er særligt interessant, når den sammenholdes med den voksende samtale om, hvorvidt patientrettigheder kan gradbøjes.

Mænd er i overvejende grad enige, kvinder er mere i tvivl

Næsten hver anden mand (45 %) er enige i, at læger skal prioritere mellem patienter. På den anden side er kun hver tredje kvinde (33 %) enige, og hele 38 % af kvinderne er enten indifferente eller i tvivl (*ved ikke*).

Jeg mener, at lægen skal prioritere patienter forskelligt baseret på, om de har høj eller lav sandsynlighed for at få det bedre af en behandling

Note: Spørgsmålet blev ikke stillet i 2024.

n: 2042

Hver anden ønsker, at det offentlige aktivt vaccinerer mere

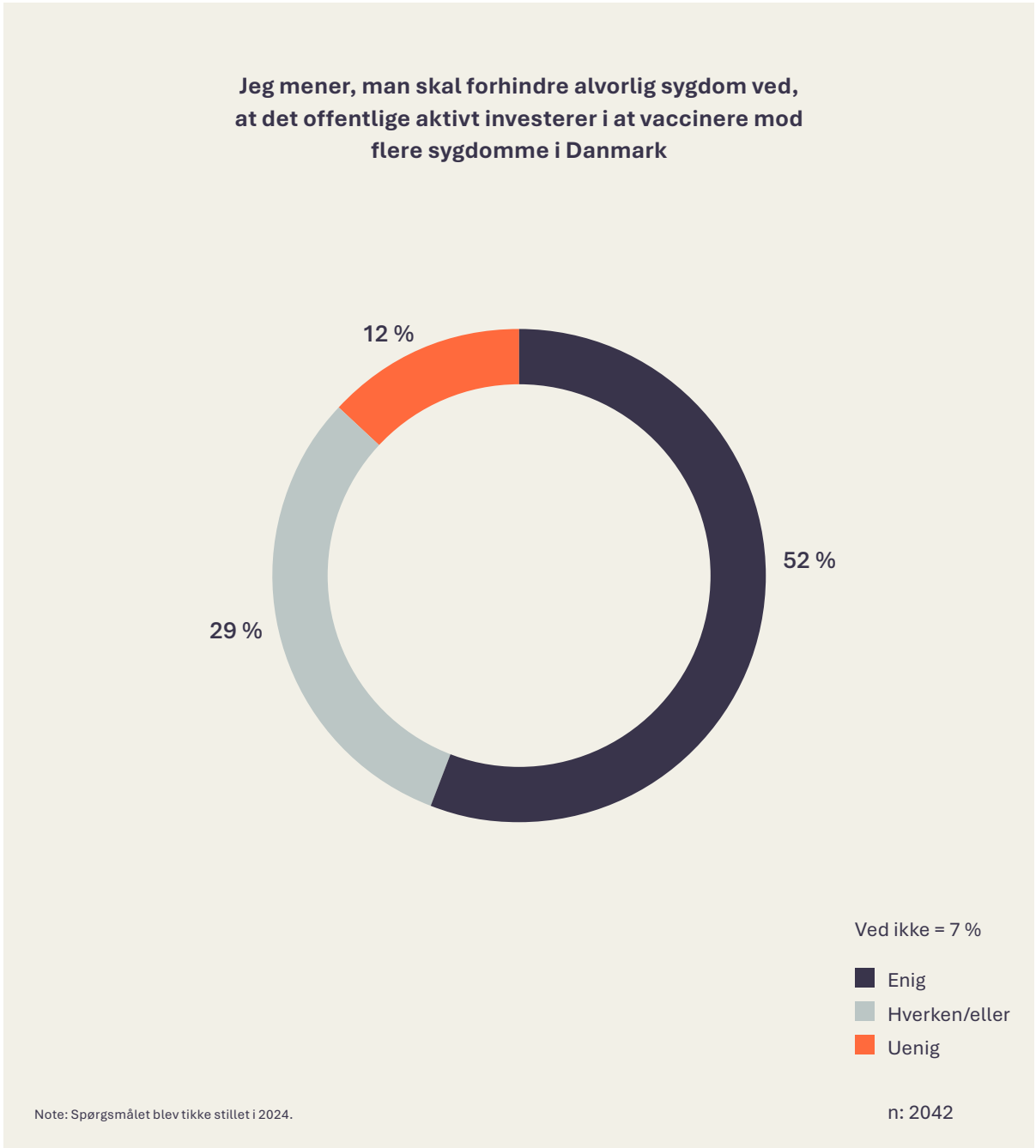
Over 50 % er enige i, at det offentlige skal vaccinere mod flere sygdomme

52 % af danskerne svarer, at de er enige i, at man skal forhindre alvorlig sygdom ved, at det offentlige aktivt investerer i at vaccinere imod flere sygdomme i Danmark – 12 % er imod.

Det er først og fremmest mænd (61 %) og danskere over 60 år (58 %), der er fortalere for, at det offentlige skal vaccinere imod flere sygdomme.

Mænd er mere positivt stemte over for vaccination

Mænd er mere positivt stemt over for en offentlig investering i at vaccine mod flere sygdomme (61 %) end kvinder (44 %). I tråd hermed er kvinder i højere grad uenige (15 %) sammenlignet med mænd (8 %).

1 ud af 3 er klar til at prioritere ny medicin – selvom den er dyr

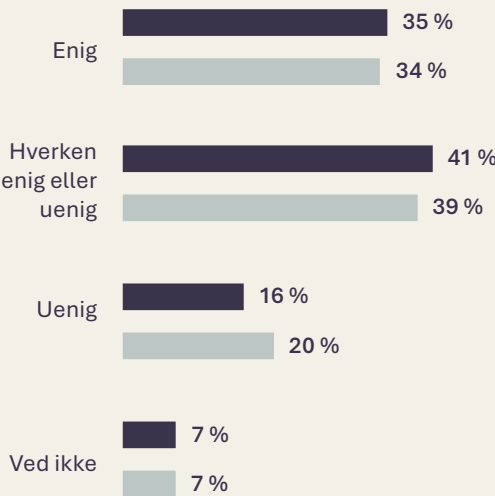
Større opbakning end modstand mod prioritering af nyeste medicin

Mere end hver tredje dansker (35 %) mener, at patienter skal tilbydes adgang til den nyeste medicin og behandling, selvom det tager ressourcer fra andre steder i sundhedsvæsenet. Det er primært blå vælgere (39 %), der driver denne tendens, og især DF-vælgere (52 %). Kun 16 % af danskerne er imod, hvilket er en tilbagegang på 4 procentpoint sammenlignet med 2024.

4 ud af 10 danskere lægger sig i midten

41 % af danskerne er hverken enige eller uenige i, at danske patienter skal tilbydes adgang til den nyeste medicin og behandling. Denne tendens er jævnt fordelt på befolkningen og vidner om at mange danskere kan have svært ved at prioritere mellem områder i sundhedsvæsenet, eller bakker op om den nuværende prioritering.

Jeg mener, at danske patienter skal tilbydes adgang til den nyeste medicin og behandling på sygehuset, også selvom det kan betyde færre penge til andre områder i sundhedsvæsenet

■ 2025
■ 2024
n: 4049

Note: Spørgsmålet blev ikke stillet i 2024.

Kun hver fjerde er klar til at det offentlige skal dække dyr apoteksmedicin

Flere er imod, end de er for, at det offentlige skal dække dyr medicin

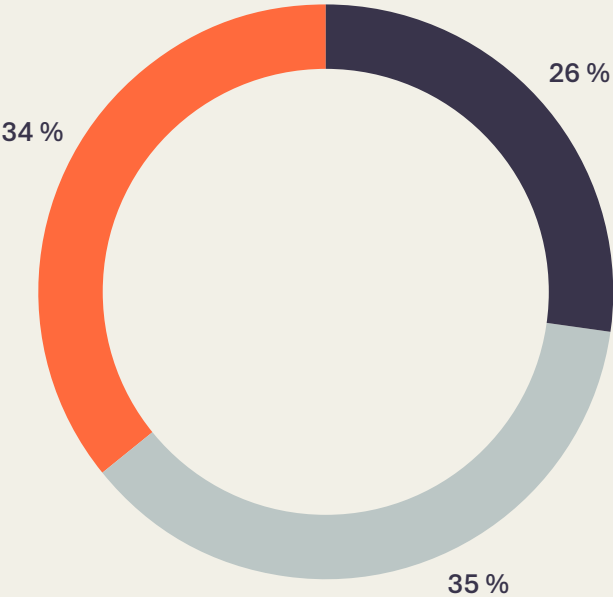
Hver tredje dansker (34 %) er uenig i, at det offentlige skal dække dyr medicin, når det kan betyde færre penge til andre sundhedsområder. Dette er 8 procentpoint flere end dem, der mener, at det offentlige skal dække samme medicin (26 %).

Splittelse blandt blå vælgere

Forskellene i holdningen til, om det offentlige skal dække dyr medicin, kommer til udtryk i politisk tilhørsforhold. Næsten halvdelen af både De Konservatives (46 %) og Liberal Alliances vælgere (45 %) er imod, at det offentlige skal dække dyr medicin.

Omvendt er der signifikant større opbakning blandt DF vælgere til, at det offentlige skal dække dyr medicin på apoteket (30 %). Ligesom med dyr sygehusmedicin skiller DF-vælgerne sig ud fra de andre blå.

Jeg mener, at det offentlige skal dække dyr medicin på apoteket, f.eks. vægttabsmedicin og ADHD-medicin, også selvom det kan betyde færre penge til andre oråder i sundhedsvæsenet

Note: Spørgsmålet blev tikke stillet i 2024.

n: 2042

Let dalende opbakning til hospitalernes klimabidrag

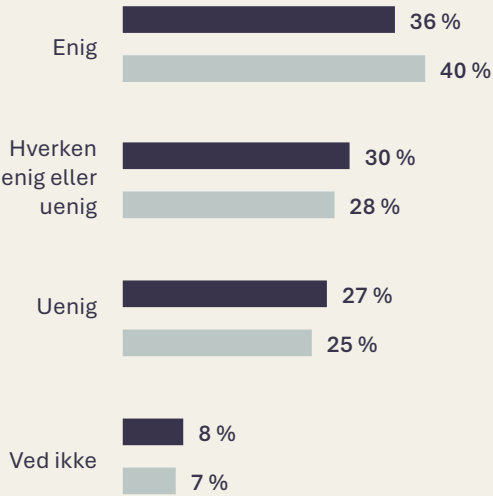
Den grønne omstilling blev prioriteret højere i 2024

I 2025 er 36 % af danskerne *enige* eller *helt enige* i, at hospitalsvæsenet og sundhedssektoren skal bidrage til den grønne omstilling. Det er et fald sammenlignet med 2024, hvor tallet var 40 %.

Politisk standpunkt er afgørende

Det er primært de røde vælgere, der mener, at hospitalsvæsenet og sundhedssektoren skal bidrage til den grønne omstilling. I 2025 er 46 % af de røde vælgere, fortalere for hospitals- og sundhedsvæsenets bidrag til den grønne omstilling. Opbakningen er størst hos Enhedslistens og Alternativets vælgere med hhv. 55 % og 56 % opbakning. Til sammenligning er den gennemsnitlige opbakning 30 % hos de blå vælgere.

Hospitalsvæsenet og sundhedssektoren skal bidrage til den grønne omstilling i samfundet på lige fod med andre sektorer, også selvom det koster tid og penge

2025
2024

n: 4049

Note: Spørgsmålet blev ikke stillet i 2024.

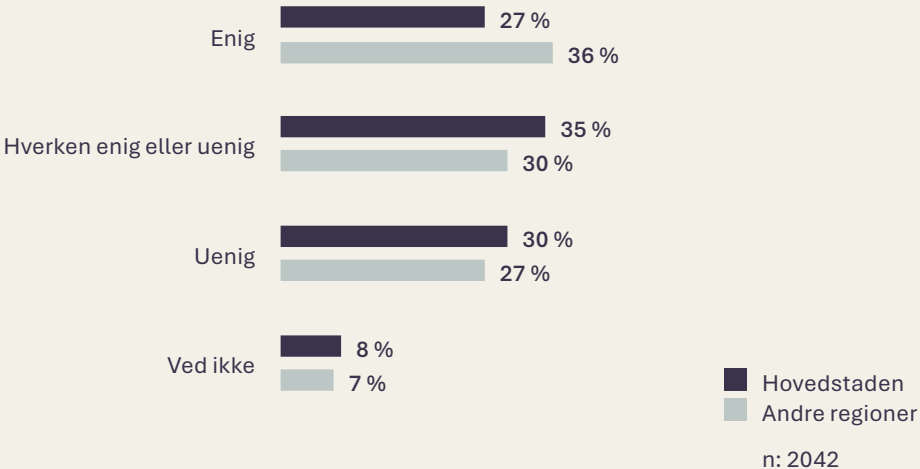
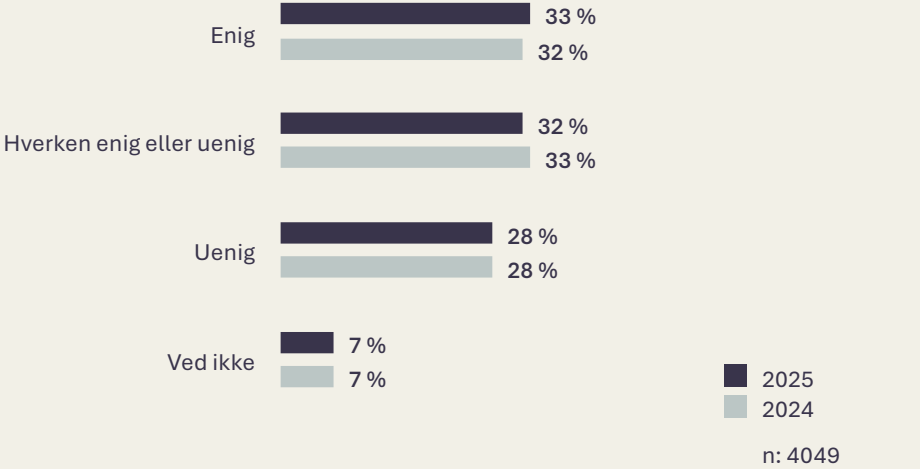
Hovedstadsborgere er mindre interesserede i at rykke sundhedsvæsenet ud

Danskerne er splittede på spørgsmålet om, sundhedsvæsenet bør spredes ud
32 % af danskere er hverken enige eller uenige i, at det offentlige bør bruge penge på at rykke sundhedsvæsenet tættere på folk, der bor i tyndt befolkede områder. 33 % er enige, og 28 % er uenige. Det er på linje med resultaterne fra sidste år.

Danskere i Region Hovedstaden er mere skeptiske end resten
Kun 27 % af danskere i Region Hovedstaden er enige i, at det offentlige bør bruge penge på at rykke sundhedsvæsenet tættere på folk, der bor i tyndt befolkede områder. I resten af regionerne er andelen i gennemsnit 36 %.

Røde vælgere bakker mere op end de blå
Interessant nok svarer 37 % af røde vælgere og 32 % af blå vælgere bakker op om, at man bør bruge flere penge på at rykke sundhedsvæsenet tættere på folk i tyndt befolkede områder, selvom det kan svække kvaliteten andre steder. Dette på trods af, at andelen af røde vælger er større i byerne.

Man bør bruge flere penge på at rykke dele af sundhedsvæsenet tættere på folk, der bor i tyndt befolkede områder, også selvom det kan gå ud over kvaliteten af sundhedsvæsenet andre steder i landet

Begrænset efterspørgsel på sundhedsoplysning

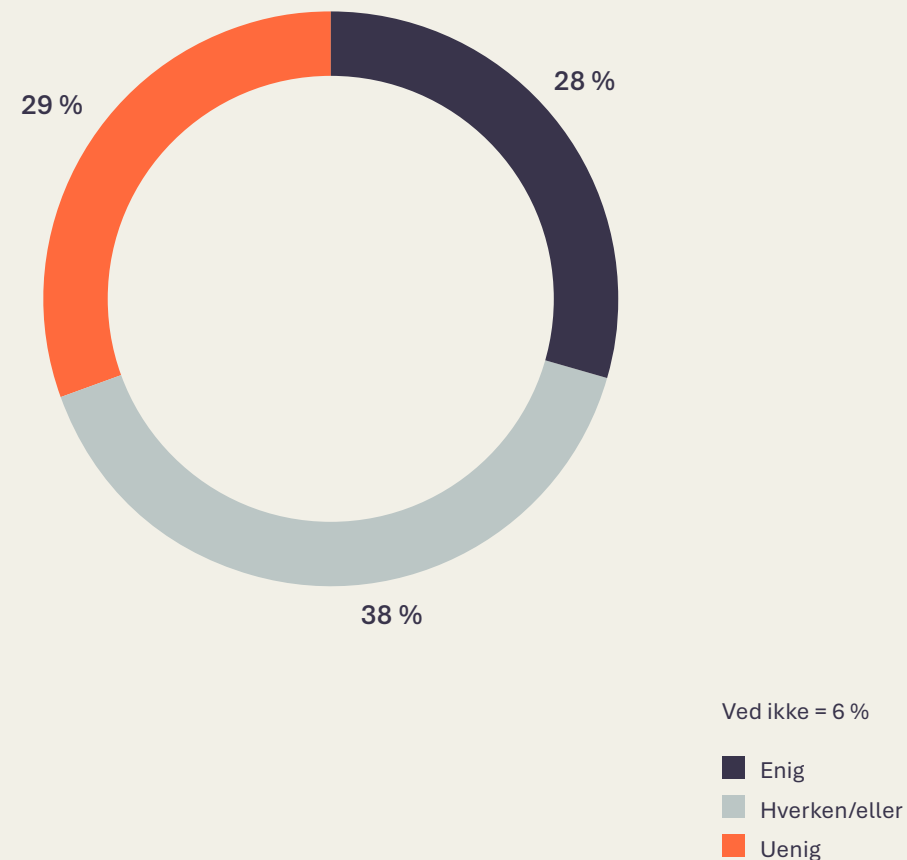
Mindre end en tredjedel vil bruge flere penge på oplysning

29 % af danskerne er imod, mens 28 % af er for, at der skal afsættes flere penge til at oplyse borgerne om sundhed og sygdom. Det er primært mænd (32 %), unge mellem 18-30 årige (33 %) og dem, der stemmer rødt (32 %), der er enige i udsagnet.

4 ud af 10 er indifferente over for sundhedsoplysning

Flere penge på oplysning om sundhed og sygdom, er der altså ikke mange som ønsker, hvis det skal være på bekostning af andre sundhedsområder.

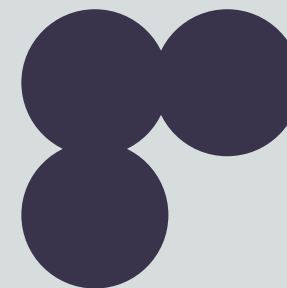
Myndighederne skal bruge flere penge på at oplyse borgerne om sundhed og sygdom, også selvom det kan betyde færre penge til andre områder i sundhedsvæsenet

Note: Spørgsmålet blev ikke stillet i 2024.

n: 2042

Tryghed og fremtidsudsigter

Tryghed og fremtidsudsigter

Danskerne nyder et af de bedste sundhedssystemer i verden, og kvitterer med en høj følelse af tryghed. Kun 13 % er utrygge i tilfælde af alvorlig sygdom. Samtidig har danskerne høje forventninger til fremtiden, og 6 ud af 10 regner med mindst lige så god behandling i fremtiden som i dag og hver tredje forventer forbedringer.

Den forventning kan blive svær at indfri, for vores sundhedssystem er allerede i dag presset af en befolkning, der bliver ældre og mere syg. Et pres der kun vil vokse. Sundhedsstyrelsen opgør, at alene siden 2014 er antallet af årlige kræfttilfælde steget med ca. 6.000. Og det er bare ét sygdomsområde.

Spørgsmålet er, hvornår denne udvikling vil blive afspejlet i oplevelsen af (u)tryghed og danskernes forventninger til fremtiden.

Danskerne er generelt trygge ved sundhedsvæsenet

Næsten 3 ud af 4 danskere føler sig stadig trygge i det danske sundhedsvæsen

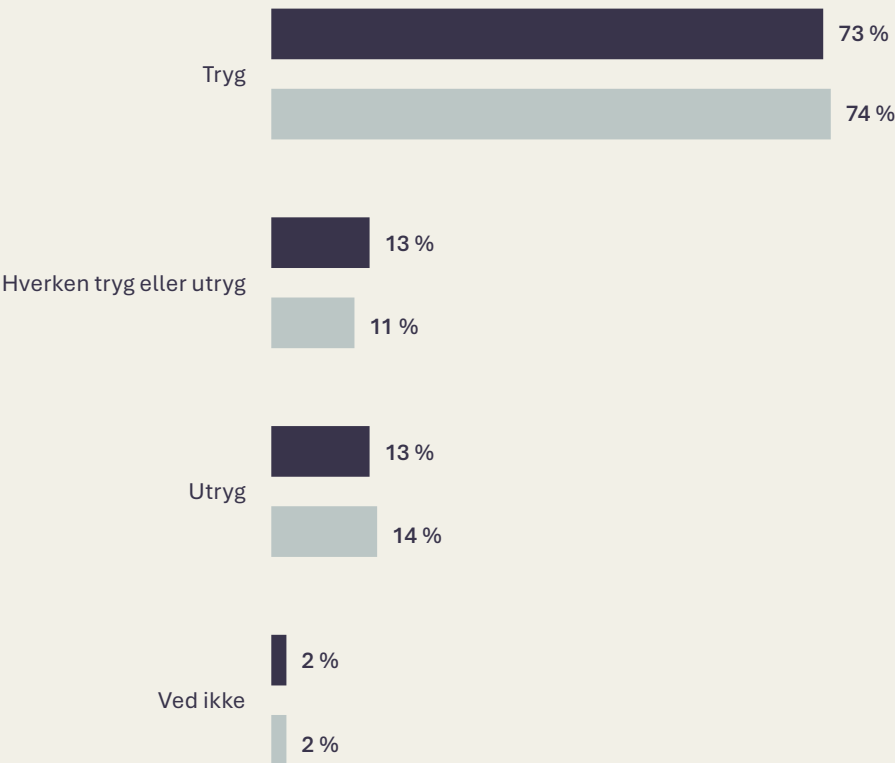
Det er stadig langt størstedelen af danskerne, der er trygge ved det danske sundhedsvæsen. Således føler 73 % sig nogenlunde eller meget trygge ved, at det danske sundhedsvæsen kan give dem den bedst mulige behandling, hvis de bliver alvorligt syge i morgen. Det ligger på linje med resultaterne fra sidste års måling.

Det er først og fremmest danskere over 60 år (84 %), der føler sig trygge. 15 % af danskerne føler sig ikke særlig eller slet ikke trygge.

Ingen forskel mellem røde og blå vælgere, men fløjene stikker ud

Der er ingen signifikante forskelle mellem gennemsnitlige røde og blå vælgere, men der er mærkbare forskelle partierne imellem. Således gælder det for hhv. Venstres (85 %) og Moderaternes (86 %) vælgere, at de er trygge, mens Radikale Venstre (83 %) vælgere svarer samme. I den modsatte ende er 61 % af DF-vælgere og 41 % af Å-vælgere trygge.

Hvor tryg er du ved, at det danske sundhedsvæsen kan give dig den bedst mulige behandling, hvis du bliver alvorligt syg i morgen?

2025
2024

n: 4049

Signifikante regionale forskelle i tryghed

Regionale forskelle i tryghed

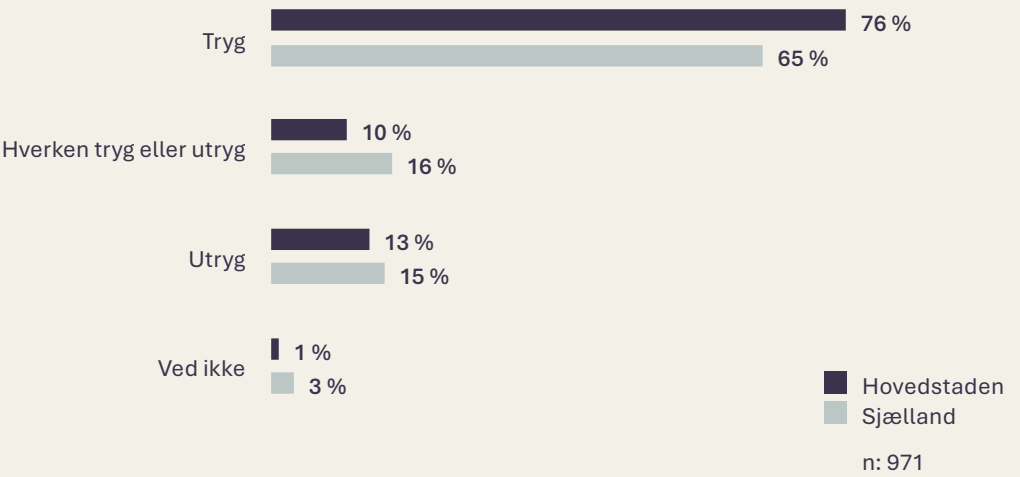
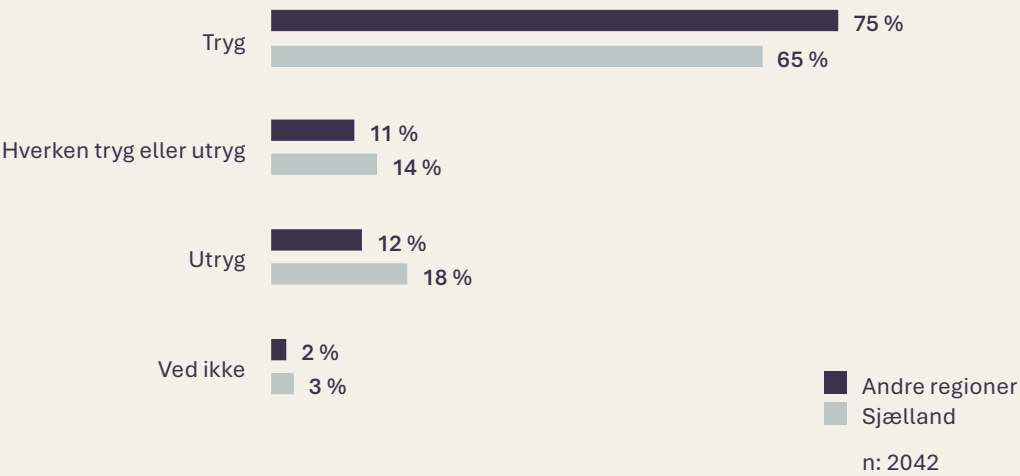
Imidlertid finder denne undersøgelse regionale forskelle i, hvor trygge danskerne er ved det danske sundhedsvæsen. Størst er forskellen mellem Region Hovedstaden, hvor 75 % føler sig trygge, og Region Sjælland, hvor 65 % føler sig trygge. Det er særligt i andelen, der svarer meget tryg, hvor forskellen er stor (-12 procentpoint).

Men også på landsplan sakker Region Sjælland bagud, målt på borgernes tryghed.

Sundhedsreformen tildeler Region Østdanmark en stor opgave

Dette resultat er særligt interessant set i lyset af den kommende sammenlægning af den mest trygge og den mindst trygge region. Bliver Region Østdanmark et kompromis, hvor utrygheden fortyndes, eller byder fremtiden på reelle forbedringer for sjællandske patienter?

Hvor tryg er du ved, at det danske sundhedsvæsen kan give dig den bedst mulige behandling, hvis du bliver alvorligt syg i morgen?

Generelt stor optimisme om sundhedsvæsenets fremtid

Høj forventning til kvaliteten i fremtiden

Mere end hver tredje dansker (36 %) tror, at syge danskere kan få bedre behandling i sundhedsvæsenet om 10 år, mens mere end 60 % forventer som minimum samme kvalitet. Det flugter med det billede, der blev tegnet i 2024-målingen. Dog er der et lille fald i andelen, der forventer, at kvaliteten i sundhedsvæsenet bliver dårligere om 10 år i 2025, hvor tallet er 27 % sammenlignet med 30 % i 2024.

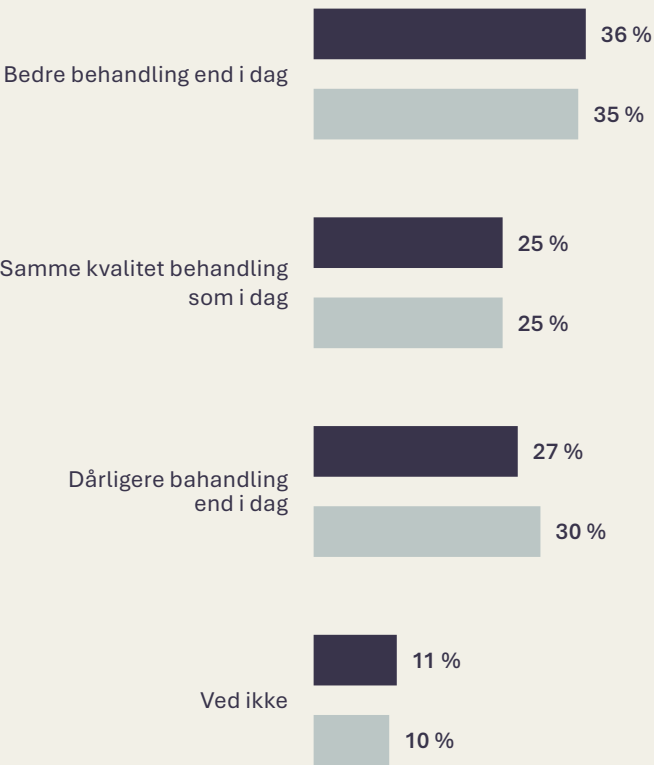
De unge er optimistiske

Næsten hver anden 18-30 årige (47 %) tror, at syge danskere kan få bedre behandling i sundhedsvæsenet om 10 år. Paradoksalt er det de 31-44 årige, der udviser størst skepsis. Blandt de 31-44 årige tror 39 %, at syge danskere vil få værre behandling i sundhedsvæsenet om 10 år.

V, M og K er optimistiske, mens fløjene har lave forventninger

Venstre (50 %), Moderaterne (47 %) og LA-vælgere (45 %) er mest tilbøjelige til at tro på, at behandlingen bliver bedre om 10 år. DF (29 %) og Enhedslisten (25 %) er partierne med mindst tro på, at behandlingen bliver bedre.

Tror du, at syge danskere kan få en bedre eller dårligere behandling i sundhedsvæsenet om 10 år, end det er tilfældet i dag?

2025
2024

n: 4049

De fleste danskere følger lægens råd fremfor deres egen fornemmelse

6 ud af 10 danskere er tilbøjelige til at følge deres læges råd

60 % af danskerne er mere tilbøjelige til at følge deres læges råd. 1 ud af 4 (25 %) af danskere er splittet mellem at følge lægens råd og deres egen fornemmelse, og kun 12 % af danskerne er mere tilbøjelige til at følge deres egen fornemmelse fremfor deres læges råd.

Danskere i Region Sjælland og Region Nordjylland er mere tilbøjelige til at følge deres egen fornemmelse

I både Region Sjælland og Region Nordjylland er 15 % af danskerne mere tilbøjelige til at følge deres egen fornemmelse. I Region Hovedstaden er andelen omvendt 10 %.

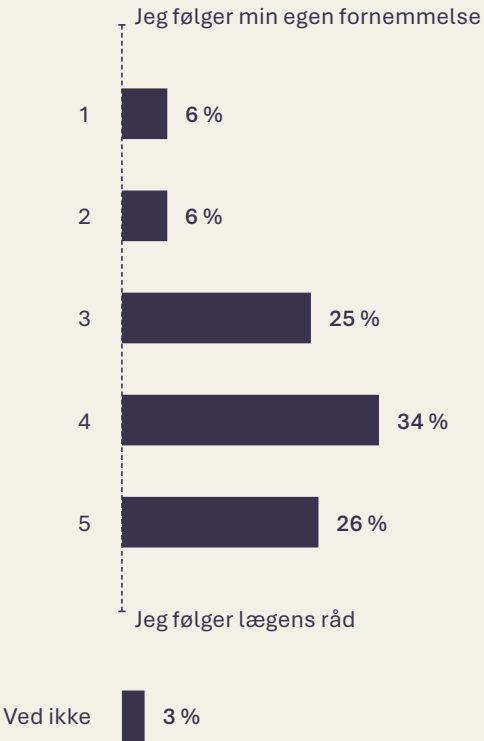
De ældste er mest tilbøjelige til at følge lægens råd

71 % af danskere over 60 år er mere tilbøjelige til at følge lægens råd, og kun 8 % i aldersgruppen foretrækker deres egen fornemmelse.

De røde er en anelse mere autoritetstro

65 % af de røde vælgere følger lægens råd, det samme gælder for 60 % af de blå vælgere. Dog er det Å-vælgerne der i højest grad følger deres egen mavefornemmelse (30 %).

Når det angår din sundhed, følger du så mest din egen fornemmelse eller lægens råd?

Note: Spørgsmålet blev tikke stillet i 2024.

Lille fald i opbakning til private aktører i sundhedsvæsenet

Halvdelen mener, at private aktører bør løfte flere opgaver

Næsten halvdelen af danskerne (48 %) mener, at private aktører skal være med til at løfte flere opgaver i sundhedsvæsenet generelt, og 6 ud af 10 (59 %) mener, at private aktører skal spille en rolle i at forkorte ventetid i sundhedsvæsenet.

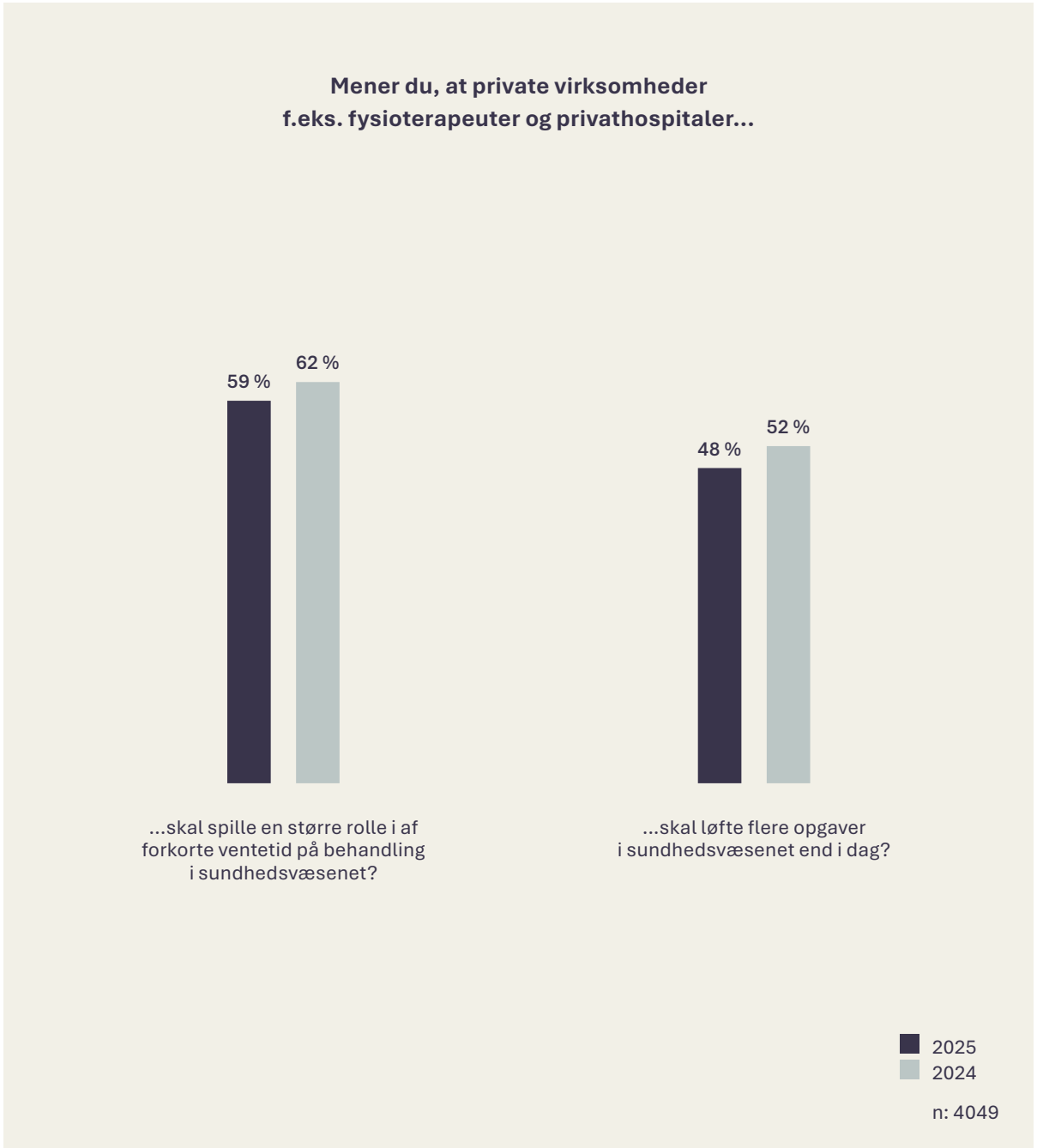
Andelen, der mener, at private virksomheder bør løfte flere opgaver i sundhedsvæsenet, er faldet 4 procentpoint fra 2024 til 2025.

Blå vælgere er større tilhængere af private aktører

Blå vælgere tilslutter sig i højere grad brugen af private aktører, således er 59 % enig i, at private aktører skal være med til at løfte flere opgaver og 69 % af de blå vælgere mener, at private aktører skal spille en rolle i at forkorte ventetid i sundhedsvæsenet.

Flere kvinder end mænd er for private aktører i sundhedsvæsenet

Flere kvinder end mænd mener, at private aktører skal forkorte ventetid (64 %) og løfte flere opgaver (53 %) i sundhedsvæsenet. Det er hhv. 11 og 10 procentpoint mere på de to spørgsmål sammenlignet med mændene. Det kan være et tegn på, at hvis sundhed er vigtigt, er man villig til at inddrage private.

Få er villige til at betale for bedre ydelser

Kortere ventetider er ikke vigtigt nok til, at danskere vil betale for det

36 % af danskere er slet ikke villige til at betale for at få hurtigere behandling ved sygdom. Det er først og fremmest de 18-30 årige (39 %), de blå vælgere (36 %) og danskere med en lang videregående uddannelse (42 %), der i nogen eller høj grad er villige til at betale.

En tredjedel er villige til at betale for ny behandling til en sygdom, som ikke er godkendt i Danmark

34 % af danskere er i nogen eller høj grad villige til at betale for behandling, der endnu ikke er godkendt i Danmark.

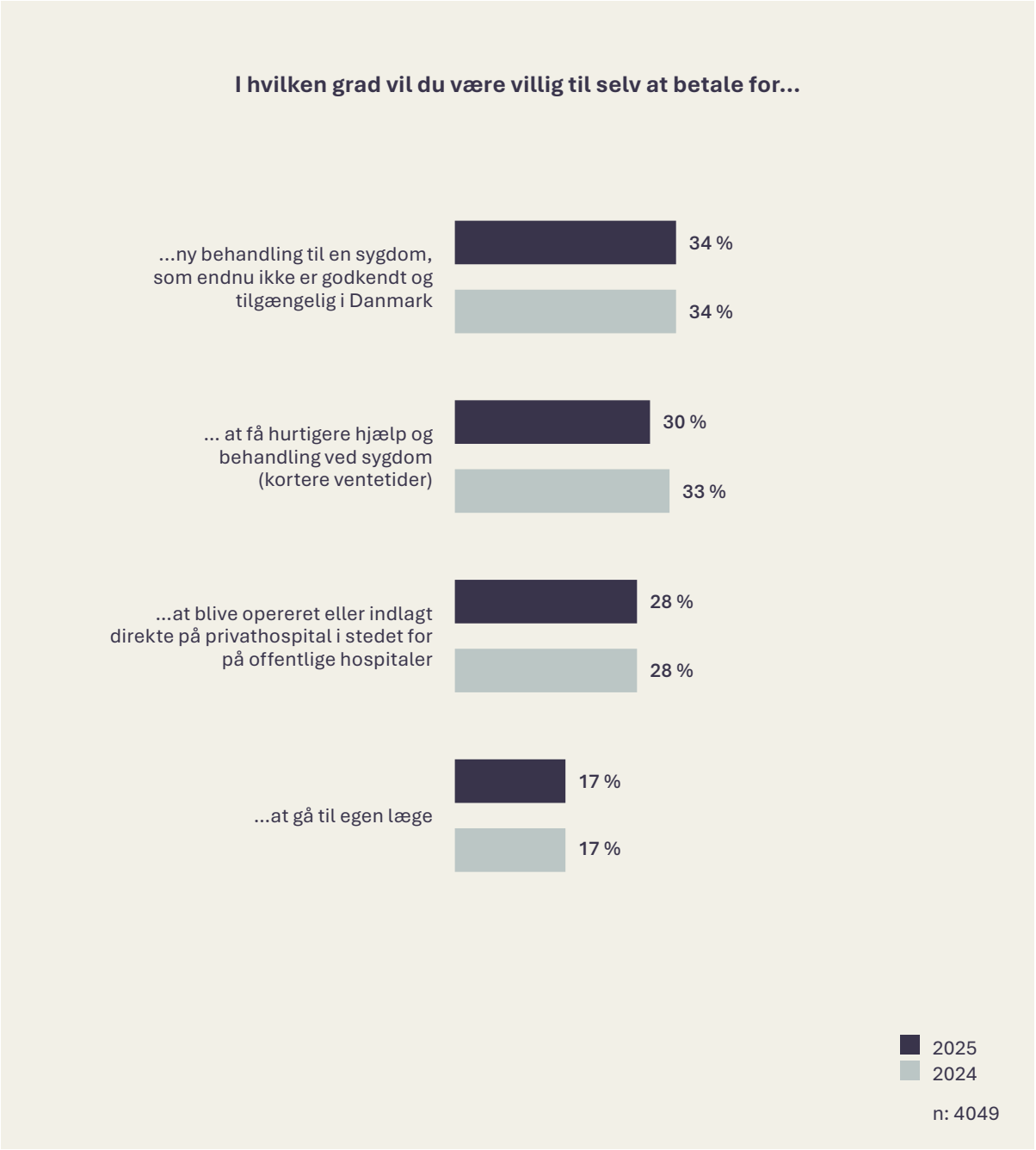
Også her er det det samme segment, der er mere villig til selv at betale.

Små ryk sammenlignet med sidste år

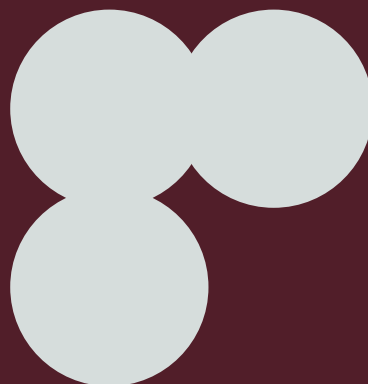
Fra 2024 til 2025 er der ikke sket ændringer i andelen af danskere, der selv vil betale for ny behandling til en sygdom, som endnu ikke er godkendt. Til gengæld ses en stigning på 4 procentpoint i andelen, der slet ikke er villige til at betale for hurtigere hjælp og behandling ved sygdom.

Meget få vil betale for at gå til lægen

Kun 17 % er i nogen eller høj grad villige til at betale for at gå til egen læge, mens 62 % af danskere slet ikke er villige til at betale for at gå til egen læge.

Metode og data: Sådan har vi gjort

Metode og data

Sådan har vi gjort

Undersøgelsen bygger på et udsnit af 2.042 danskere - repræsentativt på køn, alder, uddannelse og geografi. Data er indsamlet gennem paneler fra Norstat A/S via en spørgeskemaundersøgelse i perioden d. 4. juli 2025 til og med d. 22. juli 2025.

Advice gennemførte den første udgave af Den Sundhedspolitiske Puls i 2024. Når der under grafer står 4049 respondenter, er det fordi respondenterne fra 2024-rapporten tælles med. Med øje for at måle udviklingen på centrale områder, går flere spørgsmål igen. Der er også blevet tilføjet nye spørgsmål i dette års måling om aktuelle emner, som f.eks. afgifter på sundhedsskadelige produkter og regional- og kommunalvalget den 18. november 2025.

Når der er væsentlige forskelle i besvarelserne for 2025 sammenlignet med 2024, vil disse blive fremhævet i rapporten. Der er desuden kontrolleret for mulige sammenhænge med baggrundsvARIABLE som alder, køn, region, partivalg og uddannelse. Forskellen mellem ovenstående variable, vil kun fremgå i rapporten, når de er statistisk signifikant forskellige mellem grupperne.

Sådan skal tallene læses

Afrundinger

Tallene i rapporten er afrundet til nærmest hele tal. Derfor er der nogle grafer i rapporten, som ikke summerer til 100 %, men f.eks. 99 % eller 101 %. Dette valg er taget for at imødekomme læsevenligheden.

Røde og blå vælgere

I rapporten henvises løbende til hhv. røde og blå vælgere. Partier, der tæller med som blå er Venstre, Moderaterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Danmarks-demokraterne, og Borgernes parti, mens de røde partier er Socialdemokratiet, Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Alternativet. Med den nuværende regeringskonstruktion noterer vi os, at den netop er kendetegnet ved at gå ”hen over midten”, men ikke at partierne, der indgår, ikke tilhører hver sin fløj på et mere substantielt ideologisk plan. Det er vores vurdering, at hvis vi havde kodet regeringen som en samlet blok, ville den gennemsnitlige SVM-vælger ikke være repræsentativ for en samlet koalition, da vælgerne internt har ret forskellige holdninger til diverse politiske spørgsmål.

Midterkategorier og ‘ved ikke’ svar

Når man tolker svarene fra en spørgeskemaundersøgelse, er det vigtigt at forstå forskellen mellem kategorierne *’Hverken/eller’* og *’Ved ikke’*, da de kan repræsentere forskellige holdninger eller usikkerheder hos respondenterne. På flere spørgsmål har netop disse kategorier betydelige andele af fordelingerne, hvorfor Advice giver en kort vejledning i, hvordan vi tolker besvarelsenerne.

Kategorien *’Hverken enig eller uenig’* bruges typisk af respondenter, der ikke føler sig stærkt overbevist i nogen retning på et givent spørgsmål. De kan være neutrale i forhold til udsagnet, hvilket betyder, at de ikke har en stærk præference eller følelse af hverken enighed eller uenighed. Det kan også være, at udsagnet ikke rigtig berører dem, eller at de synes, at både positive og negative aspekter af udsagnet afbalancerer hinanden. Det kan også afspejle en form for midlertidig ubeslutsomhed, hvor respondenteren har en holdning, men den er ikke stærk nok til at tippe over i enighed eller uenighed. Hvis mange vælger *’Hverken enig eller uenig’*, kan det signalere, at emnet ikke er

polariserende, eller at holdningerne er mere nuancerede.

Det gælder for alle de stillede holdningsspørgsmål, at *’Hverken enig eller uenig’* har værdien 3 på en skala fra 1 til 5. Vi tolker det derfor ikke som udtryk for ligegyldighed og indifferens, men som en tilkendegivelse af en oprigtig holdning, der blot lægger sig midt imellem to yderpunkter.

Hvad angår kategorien *’Ved ikke’* anvendes den af respondenter, som føler, at de mangler tilstrækkelig information til at tage stilling til udsagnet. De er usikre på deres holdning, måske fordi de ikke kender emnet godt nok, eller fordi de ikke føler sig kompetente til at svare. Det kan også indikere, at spørgsmålet er uklart for dem, eller at de slet ikke har en mening om emnet. Hvis en stor del af respondenterne vælger *’Ved ikke’*, kan det være et signal om, at spørgsmålet enten er uklart formuleret, eller at emnet er ukendt eller komplekst for målgruppen.